

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2018-11-01
meddelad i
Växjö

Mål nr M 5064-17

PARTER

Sökande

Landskrona Svalövs Renhållnings AB, 556195-7506
Stuverigatan 25
261 35 Landskrona

Ombud: Advokat [REDACTED]
Advokatfirman [REDACTED] & Co AB
Box 16295
103 25 Stockholm

SAKEN

Ändringstillstånd enligt miljöbalken till verksamheten vid avfallsanläggning
Landskrona Vevstaken 9, 16 och 20 samt Lundåkra 2:1 i Landskrona kommun

Avrinningsområde: 93/94 N: 6192772 E: 366198 SWEREF99 TM

Verksamhetskod: 90.300-i IED (m.fl.)

DOMSLUT

Miljökonsekvensbeskrivning

Mark- och miljödomstolen godkänner den i målet upprättade miljökonsekvensbeskrivningen.

Ändringstillstånd

Mark- och miljödomstolen lämnar Landskrona Svalövs Renhållnings AB (LSR) ändringstillstånd att vid bolagets anläggning i Landskrona ändra verksamheten så att tillståndet dels begränsas, dels ändras enligt nedan.

- a. Tillstånd till att årligen genom s.k. Landfill Mining behandla och bortskaffa högst 300 000 ton avfall upphör.
- b. Tillstånd till att utvidga återvinningscentralen vid anläggningen så att den även omfattar 4 200 m² på fastigheten Vevstaken 20, Landskrona kommun, medges.

Dok.Id 429140

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 81 351 03 Växjö	Kungsgatan 8	0470-560 100 E-post: mmd.vaxjo@dom.se www.vaxjotingsratt.domstol.se	0470-253 46	måndag – fredag 08:00–16:00

Villkor

För ändringstillståndet ska i tillämpliga delar gälla de villkor och de delegerade frågor som föreskrivits för grundtillståndet och efterföljande domar och beslut (Växjö tingsrätt, miljödomstolens dom av den 8 februari 2007 i mål nr M 3300-05, Växjö tingsrätt, mark- och miljödomstolens domar av den 30 september 2011 i mål nr M 3564-09, den 28 januari 2013 i mål nr M 4081-12 och den 27 september 2013 i mål nr M 295-13 liksom länsstyrelsens i Skåne län beslut av den 14 december 2012 (dnr 55-20875-2012) och den 22 oktober 2015 (dnr 551-2893-15)) med nedanstående ändringar, tillägg och nya villkor.

Villkor 13.

Upphör att gälla.

Villkor 16.

Föroreningar i behandlat vatten från avfallsanläggningens interna vattenreningsanläggning får som årsmedelvärden inte överstiga följande halter.

Ämne	Halt (mg/l)
BOD ₇	10
TOC	100
TOT-N	15
TOT-P	0,3
Oljeindex	5
Arsenik	0,01
Bly	0,006
Kadmium	0,0003
Koppar	0,02
Krom	0,01
Kvicksilver	0,0002
Zink	0,02
Nickel	0,03
PAH _{cancerogena}	0,0005
PAH _{övriga}	0,007

Värdena ska utgöra medelvärdet av under året uttagna representativa flödesproportionella prover.

Villkor 17.

Upphör att gälla.

Villkor 24.

Den befintliga deponin skall vara sluttäckt senast den 31 december 2028. Bolaget skall minst tre månader före sluttäckningen av varje etapp redovisa till tillsynsmyndigheten dels hur kontrollen av tätskiktet skall ske, dels en lägnings- och kvalitetsplan över arbetena.

Bolaget ska även i den årliga miljörapporten redovisa till tillsynsmyndigheten hur sluttäckningen fortlöper enligt den sluttäckningsplan som bifogats ansökan. Avsteg från planen samt åtgärder för att till året därpå efterkomma planen ska kommenteras i redovisningen.

Villkor 27.

Endast sanitärt avloppsvatten får avledas till kommunens avloppsreningsverk.

Villkor 29.

Vatten från fordonstvätten skall avledas till avfallsanläggningens interna vattenreningsanläggning. Innan avledning till den interna vattenreningsanläggningen skall vatten från fordonstvätten renas genom oljeavskiljare som motsvarar funktionen av en klass 1 oljeavskiljare.

Villkor 33.

Dag- och lakvatten från ytor inom röd linjemarkering i domsbilaga 1 och som är avsedda för hantering eller lagring av trä ska avledas till avfallsanläggningens interna vattenreningsanläggning. Dag- och lakvatten från i domsbilaga 1 med svart linjemarkering angiven yta som är avsedd för hantering eller lagring av trä ska vara utformad så att vatten från ytan leds till infiltrationsdiken som konstruerats i enlighet med vad bolaget åtagit sig (avsnitt 4.3 i rapport ”Prövotidsredovisning – infiltrationsdiken”, WSP 2010-12-15, reviderad 2010-12-17). Provtagning av utgående vatten och filtermaterial avseende metaller från ytor inom svart linjemarkering i

domsbilaga 1 ska ske minst vartannat år. Vid behov ska materialet bytas ut så att infiltrationsdikets reningsfunktion säkerställs över tiden.

Delegerade frågor

Mark- och miljödomstolen överlåter med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken åt tillsynsmyndigheten att föreskriva de ytterligare villkor som kan erfordras med anledning av den fråga som är satt på provotid enligt nedan (uppskjuten fråga).

Uppskjuten fråga

Mark- och miljödomstolen skjuter enligt 22 kap. 27 § miljöbalken upp frågan om vilka villkor som ska gälla för utsläpp av ammoniumkväve från behandlat vatten från avfallsanläggningens interna vattenreningsanläggning. Under provotiden skall bolaget i samråd med tillsynsmyndigheten undersöka tekniska och ekonomiska möjligheter att begränsa utsläppshalten i det behandlade vattnet till maximalt 4 mg/l som årsmedelvärde. Resultatet av utredningen med förslag till villkor ska inges till tillsynsmyndigheten senast den 1 mars 2021.

Under utredningen ska följande provisoriska föreskrift gälla.

P1. Under provotiden får halten ammoniumkväve i behandlat vatten från avfallsanläggningens interna vattenreningsanläggning som årsmedelvärden inte överstiga 10 mg/l. Medelvärdena ska baseras på representativa flödesproportionella prover.

Prövotidsredovisning U1

Med stöd av 21 kap. 3 § miljöbalken avslutar mark- och miljödomstolen provotiden såvitt avser villkor U1 (länsstyrelsen i Skåne län dnr. 551-20875-2012/551-2893-15) och fastställer inte några ytterliga särskilda utsläppsvillkor för utsläppen av dagvatten från de hårdgjorda ytorna vid Stuverigatan än de som redan meddelats i tidigare domar och beslut samt enligt denna dom.

Igångsättningstid

Verksamheten avseende nya anläggningsdelar ska ha satts igång senast ett år från det att denna dom vunnit laga kraft. I annat fall förfaller tillståndet i dessa delar.

Verkställighet

Tillståndet får utnyttjas omedelbart.

BAKGRUND

Landskrona Svalöv Renhållnings AB (LSR alternativt bolaget) bedriver sedan 1983 en återvinningscentral samt deponeringsverksamhet på fastigheterna Vevstaken 9 och 16 samt Lundåkra 2:1, Landskrona kommun. Deponeringsverksamheten på området inleddes under 1960-talet och omfattar idag ett område på 34 hektar. LSR erhöll den 8 februari 2007, av dåvarande miljödomstolen, tillstånd enligt miljöbalken till mottagning, mellanlagring, behandling, och bortskaffande av cirka 800 000 ton material per år. Deponeringen upphörde den 1 januari 2009 då arbetet med att sluttäcka deponin påbörjades. Enligt gällande villkor ska sluttäckningen vara färdigställd vid utgången av år 2018.

Bolaget ansökte 2016 om en villkorsändring rörande grundtillståndets villkor om sluttäckning. Ansökan avslogs av mark- och miljödomstolen genom dom den 3 februari 2017, mål M 2567-16. I domen anför domstolen att ändringen inte borde ske genom villkorsändring utan efter ändring av verksamhetens tillstånd, därav nu aktuell ansökan om ändringstillstånd. Mot bakgrund av den verksamhet som avses ändras genom ändringstillstånd behöver också vissa villkor som har samband med ändringen ändras.

TIDIGARE BESLUT

Miljödomstolen har genom dom den 8 februari 2007 i mål M 3300-05 lämnat Landskrona Svalövs Renhållnings AB (LSR) tillstånd enligt miljöbalken till miljöfarlig verksamhet på fastigheterna Vevstaken 9 och 16 och Lundåkra 2:1 i Landskrona kommun.

Länsstyrelsen i Skåne län har i beslut den 14 december 2012 (dnr 551-20875-2012) fastställt slutliga villkor för lakvatten, dag- och spillvatten.

Vidare har mark- och miljödomstolen i dom den 28 januari 2013 i mål M 4081-12 ändrat lydelsen i villkor 6 och i dom den 27 september 2013 i mål M 295-13 ändrat lydelsen i villkor 27, 29 och 30.

Länsstyrelsen i Skåne län beslutade den 22 oktober 2015 (dnr 551-2893-15) att ändra lydelsen av villkor 28.

För tillståndet gäller följande villkor:

1. Verksamheten – inbegripet åtgärder för att begränsa skador eller olägenheter för människors hälsa eller miljön – skall bedrivas i huvudsak på det sätt som bolaget angett eller åtagit sig i målet om inte annat framgår av denna dom.
2. Avfall som skall behandlas får inte lagras under längre tid än tre år.
3. Avfall som skall deponeras eller förbrännas får inte lagras under längre tid än ett år.
4. Sortering, mellanlagring och behandling av icke farligt avfall – med undantag för inert avfall – som sker utomhus skall ske på hårdgjord yta med uppsamling och avledning av avrinnande vatten till det övergripande lakvattensystemet.
5. Kemiska produkter och farligt avfall skall lagras och i övrigt hanteras så att spill och läckage inte kan förorena omgivningen eller nå det kommunala avloppsledningsnätet. Kemiska produkter och farligt avfall, med undantag för elektriskt avfall, ej flisat impregnerat trä samt tjärasfalt, skall senast ett år efter det år tillståndet vunnit laga kraft förvaras på en yta som är ogenomsläpplig, invallad och skyddad från nederbörd. Tankar för kemikalier särskilt avsedda för utomhusbruk behöver inte förvaras under tak. Invallningarnas respektive uppsamlingsvolym skall minst motsvara den största tanken/cisternen plus 10 % av övriga tankars/cisterners sammanlagda volym. Tankar och cisterner skall vara försedda med överfyllnadsskydd.
6. Lagringshögarna med träflis får inte överstiga följande mått: höjd 6 m och bredd 12 m för flis från behandlat trä och höjd 10 m och bredd 20 m för flis från obehandlat trä. Mellan lagringshögarna ska det finnas brandgator som är minst 15

m breda.

7. Behandling och mellanlagring inför behandling av förorenad jord skall ske på tät yta och med uppsamling av avrinnande vatten, vilket efter oljeavskiljning skall avledas till det övergripande lakvattensystemet. Biologisk behandling skall pågå under minst ett halvår inklusive en sommarperiod och tills halten opolära kolväten understiger 5 000 mg/kg TS. Färdigbehandlade jordmassor, som inte klassificeras som farligt avfall, får lagras på en yta som enbart hårdgjorts.
8. Jord som förorenats med olja eller andra kolväten skall under de två första månaderna av processen behandlas under täckning med avledning av luften till ett biofilter.
9. Jordmassor som även efter behandling är att betrakta som farligt avfall får inte användas som sättningsutjämnande material, vallbyggnadsmaterial eller för mellan- och sluttäckning av deponi.
10. Rökgaserna från den termiska behandlingen skall avledas genom en skorsten med minst höjden 15 meter över markytan.
11. Inför behandling av varje nytt slag av förorenat material (med avseende på föroreningsinnehåll) och innan ett behandlingsförfarande tillämpas för första gången skall föroreningsinnehåll, behandlingsteknik, skyddsåtgärder, kriterier för det färdigbehandlade materialet och energianvändning redovisas till tillsynsmyndigheten senast sex veckor i förväg. Gäller saken utnyttjande av anläggning för termisk behandling av förorenade massor skall också en spridningsberäkning redovisas om inte tillsynsmyndigheten beslutar annat.
12. Processvatten från jordtvätt skall tas omhand separat och får inte avledas till lakvattensystemet.

13. Inför utgrävning av tidigare deponerat avfall (Landfill Mining) skall bolaget till tillsynsmyndigheten senast sex veckor i förväg redovisa plats, mängd och typ av material samt planerade skyddsåtgärder.
14. Innan ny deponi anläggs skall bolaget till tillsynsmyndigheten minst tre månader i förväg redovisa dels hur kontrollen av bottenkonstruktionen skall ske, dels en lägnings- och kvalitetsplan över arbetena.
15. Tippsår skall dagligen täckas. Asbestavfall bör täckas på sådant sätt och med sådant material att förekommande emballage inte rivs sönder.
16. Föroreningar i behandlat lakvatten får som årsmedelvärden inte överstiga följande riktvärden*.
Ämne	Halt	Enhet
BOD ₇	10	mg/l
COD	150	mg/l
Tot-N	15	mg/l
Summa cancerogena PAH	0,0005	mg/l
Summa övriga PAH	0,005	mg/l
Kvicksilver	0,0002	mg/l
Kadmium	0,0002	mg/l
17. Halten totalfosfor (Tot-P) i behandlat lakvatten får som riktvärde* och månadsmedelvärde inte överskrida 0,5 mg/l.
18. Vatten från sedimenteringsdammen får inte avledas till behandlingsanläggningen.
19. Utloppet från sedimenteringsdammen skall utformas så att flödet in till respektive ut från dammen kan stoppas tillfälligt samt att olja kan avskiljas i händelse av spill.

20. Föroreningarna i utgående vatten från sedimenteringsdammen får som årsmedelvärde inte överstiga följande riktvärden*.

Ämne	Halt	Enhet
BOD ₇	10	mg/l
COD	150	mg/l
Tot-N	15	mg/l
Tot-P	0,5	mg/l
Arsenik	0,01	mg/l
Bly	0,05	mg/l
Zink	0,1	mg/l
Kadmium	0,0002	mg/l
Koppar	0,05	mg/l
Krom	0,05	mg/l
Kvicksilver	0,0002	mg/l
Nickel	0,05	mg/l
Vanadin	0,05	mg/l
Summa cancerogena PAH	0,0005	mg/l
Summa övriga PAH	0,005	mg/l
Opolära alifatiska kolväten	5	mg/l

21. Ett handlingsprogram för att minska miljöpåverkan från transporter skall upprättas och redovisas i miljörapporten. Programmet skall revideras vart tredje år.

22. Buller från verksamheten skall begränsas så att det inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än

50 dB (A) vardagar, dagtid (kl. 07-18)

40 dB (A) nattetid (kl. 22-07)

45 dB (A) övrig tid

Om ljudet innehåller ofta återkommande impulser eller hörbara tonkomponenter skall ovan angivna nivåer sänkas med 5 dB (A)-enheter. Den momentana ljudnivån nattetid får vid omgivande bostäder uppgå till högst 55 dB (A).

23. Buller från verksamheten skall begränsas så att det som riktvärde* inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid arbetslokaler för icke bullrande verksamhet samt vid Lundåkrahamnen än
60 dB (A) vardagar, dagtid (kl.07-18)
50 dB (A) nattetid (kl. 22-07)
55 dB (A) övrig tid.
24. Den befintliga deponin skall vara sluttäckt inom tio år från det att deponeringen upphört. Bolaget skall minst tre månader före sluttäckningen av varje etapp redovisa till tillsynsmyndigheten dels hur kontrollen av tätskiktet skall ske, dels en lägnings- och kvalitetsplan över arbetena.
25. Skriftliga instruktioner skall finnas dels för kontroll och klassificering av inkommande avfall, dels för mellanlagring och behandling och deponering av avfall samt för underhåll av systemet för lakvattenbehandling.
26. Aktuellt kontrollprogram med angivande av mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod skall finnas.
- * Med riktvärde menas ett värde som om det överskrids, innebär en skyldighet för tillståndshavaren att vidta åtgärder så att värdet kan innehållas.
27. Annat vatten än sanitärt avloppsvatten som avleds till kommunalt reningsverk får maximalt innehålla

Ämne	Halt	Enhet
Kadmium	0,5	µg/l
Kvicksilver	0,5	µg/l
Bly	50	µg/l
Krom (tot)	50	µg/l
Nickel	50	µg/l
Silver	50	µg/l
Tenn	10	µg/l
Koppar	500	µg/l

Zink	500	µg/l
Cyanid (fri)	200	µg/l

Kontroll ska ske minst var 3:e månad. Villkoret överskrids om två på varandra följande kvartalskontroller överskrider ovanstående halter. Villkoret träder i kraft sex månader efter att bolaget tagit behandlingsanläggningen för avloppsvatten från fordonstvätten i drift.

28. Dagvatten från hårdgjorda ytor mot Stuverigatan ska genomgå mer långtgående rening än oljeavskiljning och får inte avledas till det kommunala reningsverket. Bolaget ska anmäla till tillsynsmyndigheten när reningsanläggningen tas i drift. Villkoret börjar gälla den 12 februari 2016.

29. Utsläppen från fordonstvätt får maximalt innehålla

Bly, krom, nickel (samlingsparametrar)	15 mg/tungt fordon
Kadmium	0,30 mg/tungt fordon
Zink	150 mg/tungt fordon
Koppar	90 mg/tungt fordon
Oljeindex	7,5 g/tungt fordon

Kontroll ska ske genom uttag av 5 stycken dygnsprov under en arbetsvecka under perioden 1 november till 1 maj. Villkoret innehålls om medelvärdet av 4 av dessa prov understiger ovanstående halter. Villkoret börjar gälla 24 månader efter att denna dom har vunnit laga kraft.

30. Förbrukningen av renvatten vid fordonstvätten får inte överskrida 350 liter per större fordon, mätt som total vattenförbrukning fördelat på antalet tvättade fordon per år. Villkoret börjar gälla den 1 januari 2016.
31. Bromerade flamskyddsmedel, ftalater och tennorganiska föroreningar ska ingå i bolagets kontinuerliga kontroll och rapportering av lakvattensammansättningen. Provtagning av dessa parametrar ska ske minst en gång om året. Om halterna

ökar ska bolaget underrätta tillsynsmyndigheten som vid behov får förelägga om ytterligare försiktighetsåtgärder.

32. Påverkan på recipienten ska undersökas minst vart 3:e år avseende sediment och biota. Kontrollen ska minst omfatta tennorganiska föroreningar, ftalater, bromerade flamskyddsmedel, PAH-er, koppar, kvicksilver, nickel, krom och kadmium. Villkoret kan uppfyllas genom deltagande i relevant samordnad recipientkontroll inom Vattenvårdsförbundet eller annan organisation.
33. Ytor som är avsedda för hantering eller lagring av trä, enligt markering på bilaga 1, ska utformas så att allt vatten leds till infiltrationsdiken som konstruerats i enlighet med vad bolaget åtagit sig (avsnitt 4.3 i rapport ”Prövotidsredovisning – infiltrationsdiken”, WSP 2010-12-15, reviderad 2010-12-17). Provtagning av utgående vatten och filtermaterial avseende metaller ska ske minst vartannat år. Vid behov ska materialet bytas ut så att infiltrationsdikets reningsfunktion säkerställs över tiden. Villkoret börjar gälla 15 månader efter att detta beslut vunnit laga kraft.

Delegerade frågor

Miljödomstolen överlåter enligt 22 kap. 25 § miljöbalken åt tillsynsmyndigheten att fastställa villkor beträffande följande.

- Åtgärder enligt 21 och 26 §§ förordningen (2001:512) om deponering av avfall.
- Åtgärder, inklusive utsläppsbegränsningar, föranledda av anmälan enligt villkor 11.
- Åtgärder föranledda av anmälan enligt villkor 13, 14 och 24.
- Användning av avfallsmassor för konstruktionsändamål över villkor 9.
- Kontroll av verksamheten.
- Frågor satta på provotid enligt nedan.

Prövotid

U1. Bolaget ska senast 18 månader efter att reningsanläggningen tagits i drift till tillsynsmyndigheten lämna förslag på slutliga villkor avseende utsläpp av vatten från reningsanläggningen för dagvatten.

ANSÖKAN**Yrkande**

I LSR yrkar att mark- och miljödomstolen med ändring av Växjö tingsrätt, miljödomstolens dom den 8 februari 2007 i mål nr M 3300-05 ska meddela bolaget ändringstillstånd enligt miljöbalken att inom fastigheterna Vevstaken 9 och 16 samt Lundåkra 2:1 i Landskrona kommun (yrkad ändring anges med ~~överstruken~~ text):

dels årligen ta emot, behandla, mellanlagra och bortscaffa högst 350 000 ton avfall, varav högst

- a. 20 000 ton trä får flisas,
- b. 30 000 ton park- och trädgårdsavfall, slam och sållfraktionen från BRINI-anläggningen får komposteras,
- c. 30 000 ton icke-farligt avfall deponeras,
- d. 10 000 ton farligt avfall deponeras,
- e. 12 000 ton farligt avfall samtidigt mellanlagras,

dels som ett medelvärde över en treårsperiod årligen ta emot, behandla och deponera 160 000 ton förorenade massor,

~~dels årligen genom s.k. Landfill Mining behandla och bortscaffa högst 300 000 ton avfall,~~

dels bibehålla befintliga byggnader och anläggningar samt uppföra de nya byggnader och anläggningar som i övrigt behövs för verksamheten.

II LSR yrkar att mark- och miljödomstolen med ändring av Växjö tingsrätt, miljödomstolens dom den 8 februari 2007 i mål nr M 3300-05 ska meddela bolaget ändringstillstånd enligt miljöbalken att inom fastigheten Landskrona Vevstaken 20 utvidga vid anläggningen befintlig återvinningscentral med 4 200 kvm.

III Vidare yrkar bolaget att mark- och miljödomstolen, mot bakgrund av ändringarna i verksamheten, jämlikt 24 kap. 5 § andra stycket miljöbalken ska ändra nedanstående villkor enligt följande (yrkad ändring i form av tillkommande lydelse anges med *kursiverad* text och yrkad ändring i form av utgående lydelse anges med ~~överstruken~~ text).

~~13. Inför utgrävning av tidigare deponerat avfall (Landfill Mining) skall bolaget till tillsynsmyndigheten senast sex veckor i förväg redovisa plats, mängd och typ av material samt planerade skyddsåtgärder.~~

24. Den befintliga deponin skall vara sluttäckt *senast den 31 december 2030* ~~inom~~ tio år från det att deponeringen upphört. Bolaget skall minst tre månader före sluttäckningen av varje etapp redovisa till tillsynsmyndigheten dels hur kontrollen av tätskiktet skall ske, dels en lägnings- och kvalitetsplan över arbetena.

29. Utsläppen från fordonstvätt får maximalt innehålla

Bly, krom, nickel (samlingsparametrar)	15 mg/tungt fordon
Kadmium	0,30 mg/tungt fordon
Zink	150 mg/tungt fordon
Koppar	90 mg/tungt fordon
Oljeindex	7,5 g/tungt fordon

~~Kontroll ska ske genom uttag av 5 stycken dygnsprov under en arbetsvecka under perioden 1 november till 1 maj. Villkoret innehålls om medelvärdet av 4 av dessa prov understiger ovanstående halter. Villkoret börjar gälla 24 månader efter att denna dom har vunnit laga kraft. Vatten från fordonstvätten ska avledas till avfallsanläggningens interna vattenreningsanläggning.~~

33. Dag- och lakvatten från ytor inom röd linjemarkering i bilaga 4 och som är avsedda för hantering eller lagring av trä ska avledas till avfallsanläggningens in-

terna vattenreningsanläggning. Dag- och lakvatten från i bilaga 4 med svart linjemarkering angiven yta som är avsedd för hantering eller lagring av trä ska vara utformad så att vatten från ytan leds till infiltrationsdiken som konstruerats i enlighet med vad bolaget åtagit sig (avsnitt 4.3 i rapport ”Prövotidsredovisning – infiltrationsdiken”, WSP 2010-12-15, reviderad 2010-12-17). Provtagning av utgående vatten och filtermaterial avseende metaller från ytor inom svart linjemarkering i bilaga 4 ska ske minst vartannat år. Vid behov ska materialet bytas ut så att infiltrationsdikets reningsfunktion säkerställs över tiden. Villkoret börjar gälla 15 månader efter att detta beslut vunnit laga kraft.

34. *Föroreningar i behandlat vatten från avfallsanläggningens interna vattenreningsanläggning får som årsmedelvärden inte överstiga följande halter (begränsningsvärden).*

<i>Ämne</i>	<i>Halt</i>	<i>enhet</i>
<i>Nickel</i>	<i>30</i>	<i>µg/l</i>
<i>Bly</i>	<i>6</i>	<i>µg/l</i>

IV Bolaget yrkar att mark- och miljödomstolen ska förbehålla sig prövningen av LSR:s vid tillsynsmyndigheten pågående provotidsredovisning avseende villkor U1 och, med avslutande av provotiden, inte fastställa några särskilda utsläppsvillkor för utsläppen av dagvatten från de hårdgjorda ytorna vid Stuverigatan.

V Bolaget yrkar slutligen att mark- och miljödomstolen ska ge bolaget rätt att utnyttja ändringstillståndet utan hinder av att domen inte har vunnit laga kraft.

Bolaget har därutöver i bemötande på frågeställningar från domstolen föreslagit att begränsningsvärden som årsmedelhalter föreskrivs, istället för riktvärden, enligt nedan. Nu gällande riktvärde för COD föreslås även bytas ut mot parametern TOC, delvis på grund av analysmetoden är miljömässigt mer fördelaktig för TOC.

Förslag på begränsningsvärden som årsmedelhalter.

<i>Ämne</i>	<i>Halt</i>	<i>enhet</i>
<i>BOD₇</i>	<i>15</i>	<i>mg/l</i>
<i>TOC</i>	<i>100</i>	<i>mg/l</i>
<i>Kväve-tot</i>	<i>25</i>	<i>mg/l</i>
<i>Fosfor-tot</i>	<i>0,7</i>	<i>mg/l</i>
<i>Kadmium</i>	<i>0,5</i>	<i>µg/l</i>
<i>Kvicksilver</i>	<i>0,2</i>	<i>µg/l</i>
<i>Bly</i>	<i>6</i>	<i>µg/l</i>
<i>Nickel</i>	<i>30</i>	<i>µg/l</i>
<i>PAH_{cancerogena}</i>	<i>0,0005</i>	<i>mg/l</i>
<i>PAH_{övriga}</i>	<i>0,007</i>	<i>mg/l</i>

Bolaget åtar sig även att ex gratia lämna ekonomiskt bidrag till kompensationsåtgärd med av länsstyrelsen föreslaget belopp (300 000 kr), t.ex. till lokalt vattenvårdsförbund

I övrigt ska tillståndet och villkoren i Växjö tingsrätts, miljödomstolens dom av den 8 februari 2007 i mål nr M 3300-05, Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolens domar av den 30 september 2011 i mål nr M 3564-09, den 28 januari 2013 i mål nr M 4081-12, den 27 september 2013 i mål nr M 295-13 och den 3 februari 2017 i mål nr M 2567-16, liksom länsstyrelsen i Skåne läns beslut av den 22 oktober 2015 (dnr. 551-2893-15) gälla oförändrade.

Nuvarande verksamhet

Nedan beskrivs den verksamhet på LSR:s anläggning i Landskrona som berörs av aktuellt ändringstillstånd. Verksamheten bedrivs i övrigt enligt gällande tillstånd.

Deponi

Deponeringsverksamheten inleddes under 1960-talet på området. Deponin är 34 ha stor.

Lundåkradeponin uppfyller inte lagstiftningens krav på geologisk barriär och bottentätning som ska förhindra och bromsa spridningen av föroreningar till omgivningen. Deponeringsverksamheten har därav upphört den 31 december 2008. Ett sluttäckningsarbete påbörjades 2009 och ska enligt gällande villkor vara färdigställt vid utgången av 2018. Genom sluttäckning minskas deponins miljöpåverkan på lång sikt.

Enligt 31 § förordning (2001:512) om deponering av avfall ska mängden lakvatten som passerar sluttäckningen begränsas till 50 liter per kvadratmeter och år för deponier för icke-farligt avfall. Lundåkradeponin har klassats som en deponi för icke-farligt avfall. Därutöver ska en sluttäckning vara tillräckligt stabil och klara av differenssättningar utan att dess funktion påverkas nämnvärt.

När deponeringen på Lundåkradeponin upphörde var den högsta fyllnadshöjden 10 meter. För att uppfylla gällande krav och praxis vad gäller lutningar på deponins ytor måste höjden på den sluttäckta deponin uppgå till ca 20 meter. Hela deponin är numera täckt med ett utjämningskikt och deponin har en höjd på mellan 8-19 meter. LSR:s beräkning i september 2017 visar att mängden massor som kvarstår för att färdigställa utjämningskiktet är ca 350 000 ton. När utjämningskiktet är klart ska ett tätskikt läggas på detta. Som tätskikt planeras användas en geosyntetmembran med en dräneringsmatta ovanpå. Tätskiktet ska svetsas i skarvar och uppskattningsvis kan detta ske med en hastighet av ca 30 000 – 40 000 m² per år.

Tätskiktet bör täckas omedelbart av ett skyddsskikt. För att säkerställa en effektiv framdrift av sluttäckningsarbetet bör massorna för skyddsskiktet vara på plats, eller åtminstone bör deras tillgång vara säkrad. Skyddsskiktet inklusive vegetationskiktet kommer att utgöras av jordar av olika slag som uppfyller de höga kvalitetskraven för sluttäckning. LSR har samlat in massor till skyddsskiktet sedan 2009. Vid halvårsskiftet 2016 hade ca 200 000 ton samlats in och det återstår uppskattningsvis ca 200 000 ton.

Lakvattenuppsamling

Runt deponiområdet finns sedan 1983 ett lakvattenuppsamlingssystem. Systemet består av dräneringsledningar anslutna till täta uppsamlingsledningar. Total sträcka dräneringsledningar är ca 2 300 meter. Systemet är uppdelat i fyra ledningsstråk som i sin tur ansluter till två uppsamlingsbrunnar med olika bräddnivåer. Samlingsbrunnarna mynnar ut i en pumpstation varifrån uppsamlat lakvatten pumpas till reningsanläggningens lagringsdamm. Utifrån uppgifter om uppsamlade och behandlade lakvattenmängder under de senaste åren har inflödet till uppsamlingssystemet varierat mellan ca 50 000 och 90 000 m³/år. Enligt lakvattenutredningen som utfördes 2005 finns ett läckage av lakvatten från deponin som inte samlas upp i lakvattenuppsamlingssystemet. Samtidigt bedöms att delar av grundvattnet samlas upp i systemet och renas tillsammans med lakvattnet vid reningsanläggningen. Samma utredning visade att det genomsnittliga lakvattenbildningen kommer minska till ungefär en femtedel då deponin är sluttäckt och lakvattenläckaget förbi dräneringsystemet kommer minska till ungefär en fjärdedel.

Det finns planer på att komplettera och förbättra lakvattendräneringen från deponin. Projektet har blivit framskjutet de senaste åren på grund av att andra projekt har prioriterats samt att den befintliga lakvattendräneringen fungerat väl. Nu är projektet upphandlat och det nya dräneringssystemet kommer börja anläggas under hösten 2017 och bedöms vara klart innan utgången av 2017.

Reningsanläggning

Allt uppsamlat lakvatten leds till LSR:s reningsanläggning. Behandlingsprocessen består först av en lagringsdamm med en kapacitet på ca 80 000 m³ där partiklar sedimenterar och kväveretentionen gynnas. Därefter leds vattnet till kväverensningsanläggningen som har en behandlingsvolym på 312 m³. Anläggningen består av en aerob del och en anaerob del. I den anaeroba delen tillsätts en extern kolkälla i form av etanol som ökar och påskyndar denitrifikationen. Sist leds vattnet till Lemna damm 1 och 2 där fällningskemikalie tillsätts som faller ut fosfater och andra partikelbunda föroreningar. Varje damm har en yta på ca 3 400 m² och en volym på

ca 800 m³. I dammarna skulle Lemna ("Andmat") etablera sig. Det färdigbehandlade lakvattnet leds därifrån ut till Lundåkrabukten.

Deponigasinsamling

LSR har ett deponigasuppsamlingssystem där deponigasen samlas in via ett 60-tal gasbrunnar, horisontella gasledningar samt kondensvattenledningar. Gasbrunnar med vertikalt slitsade rör möjliggör insamling av gas från deponin. Från gasbrunnarna sugas gasen vidare via plastledningar till reglercentraler som ansluter till en kompressorstation i samlad gasledning. Undertrycket i deponigasuppsamlingssystemet skapas i kompressorstationen. Från kompressorstationen pumpas gasen vidare till Landskronas fjärrvärmeverk där den huvudsakliga förbränningen sker i gaspannor. Vid Lundåkradeponin uppskattas att ca 80 % av deponigasen samlas in. När deponin är sluttäckt minskar den diffusa avgången av deponigas så länge tätskiktet är intakt. LSR har gjort ett omfattande fysiskt förbättringsarbete på uttagssystemet de senaste åren och exempelvis ersatt en del gamla brunnar med nya.

ÅVC

LSR har en återvinningscentral på fastigheten där privatpersoner kan lämna sorterat grovavfall, elavfall, farligt avfall och mindre mängder trädgårdsavfall. Återvinningscentralen är i första hand till för avfall som uppstår i den dagliga skötseln och underhållet av ett hushåll. Hushållen transporterar själva sitt avfall till ÅVC:n där de också svarar för avlastning och placering av avfallet enligt uppsatta skyltar och anvisningar. Dagvattenhanteringen från ÅVC är sammanknuten med övrig från fastigheten Vevstaken, d.v.s. den ingår i samlingsledningen där vatten pumpas till lakvattdammarna.

Dagvatten och fordonstvätt

På öppna verksamhetsområdet kan dagvatten förorenas i olika grad när det kommer i kontakt med avfall och på grund av atmosfäriskt nedfall. Dagvatten från LSR:s anläggning härstammar från takytor, körytor, parkeringsplats, mellanlagrings- och sorteringsytor och ÅVC. På de hårdjorda ytorna mot Stuverigatan sker sortering och förvaring av avfall som ska återvinnas. Området innehåller dels en återvinningscentral

för hushållen och dels ytor för sortering och hantering av olika återvinningsmaterial. Dagvattenflödet är 20 000 – 25 000 m³/år och sorteringsytorna är ca 3,5 ha stora.

Dagvatten från hårdgjorda ytor mot Stuverigatan och tvättvatten från fordonstvätten leds sedan 2016, efter förbehandling, via en gemensam pumpgröp och ledning till reningsanläggningen. Avseende halter av potentiellt miljöstörande ämnen överensstämmer innehållet i dagvattnet från verksamhetsytorna med innehållet i lakvattnet som behandlas i reningsanläggningen på LSR. Provtagning från pumpgruppen har visat att de haltskillnader som uppmätts mellan filtrerade och ofiltrerade prover tyder på att en stor andel av föroreningarna är partikelbundna och kan ändamålsenligt avskiljas genom sedimentering, undantaget molybden. I egenkontrollen utförd som stickprovstagning på lakvatten i och efter januari 2016 observerades inga halter som tydde på en eventuell negativ påverkan av tvättvatten och dagvatten i lakvattenbehandlingen.

I tabellen 1 nedan redovisas metallhalter hos det behandlade utgående lakvattnet före (medelvärde från 2014–2015) och efter (medelvärde från 2016–2017) dag- och tvättvatten kopplades på reningsanläggningen. Ur dessa data framgår att de nya delströmmarna inte påverkat reningsanläggningens förmåga negativt. Föroreningsinnehållet i de olika delströmmarna är därmed så pass lika att det inte påverkar reningsanläggningen negativt.

Metaller (µg/l)	Medelhalt ut (2014–2015)	Medelhalt ut (2016–2017)
Arsenik	3,90	4,25
Barium	-	34,95
Bly	-	0,40
Kadmium	0,02	0,02
Koppar	3,73	1,05
Krom	1,75	1,65
Kvicksilver	< 0,1	< 0,1
Nickel	14,70	12,90
Zink	-	3,55

Tabell 1. Metallhalter i behandlat utgående lakvatten före och efter påkoppling av dag- och tvättvatten.

I undantagsfall kan dagvatten bräddas till dagvattennätet i Stuverigatan. Under normala nederbördsår uppskattas bräddningen utgöra ca 2-30 % av nederbörden. Under 2016 bräddades 322 m³ vilket motsvarar ca 2 %.

Trähanteringsytor

Inom anläggningen finns en hårdgjord yta där mellanlagring av trä och flis sker. Ytan är utformad så att en naturlig avrinning av dagvatten sker norrut och söderut, samt så att avrinning mot Lundåkrabukten motverkas genom höjdskillnader. Ett par meter bakom det norra infiltrationsdiket går det befintliga lakvattenuppsamlings-systemet. Det är möjligt att delar av dagvattnet från trähanteringsytorna fångas upp av detta system och behandlas tillsammans med lakvattnet vid anläggningens re-ningsanläggning.

Landfill mining

Landfill mining innebär utgrävning och behandling av tidigare deponerat avfall. Avfallet kan behandlas genom antingen material- eller energiåtervinning. LSR har tillstånd att behandla och bortskaffa högst 300 000 ton avfall genom Landfill mining. Denna del av tillståndet har inte tagits i anspråk hittills.

Ansökta ändringar

Sluttäckning

LSR avser ändra tidpunkten för när sluttäckning ska vara avslutad. LSR önskar förlänga tiden från december 2018 till december 2030 då det inte är tekniskt möjligt att sluttäcka deponin i enlighet med nu gällande villkor.

Under 2016 utfördes en utredning där förutsättningarna för en forcerad sluttäckning utreddes. Resultatet av utredningen visade att vid en forcerad framdrift av sluttäckningen kan sluttäckningen färdigställas kring 2026-2028. Detta bygger på att det finns tillgång till önskade mängder massor i acceptabel kvalitet, att de kan transporteras i tid till anläggningen och blir utlagda på rätt sätt. För att hålla tidplanen måste anläggningen av tätskiktet påbörjas år 2021. En annan, avgörande faktor för tidpunkten när tätskiktet kan anläggas är att sättningarna av den slutmodellerade depo-

nikroppen måste ha tagits ut i en sådan utsträckning att risken för att tätskiktet kan skadas är försumbar. De sättningsmätningar som gjorts visar att man i bästa fall kan börja lägga ut tätskiktet 2020. Bolaget har tagit fram en förenklad aktivitetsplan för sluttäckning där det framgår en översiktlig målbild för varje år för åren fram till 2030 och vilka aktiviteter som avses utföras respektive år. Av planen framgår att slutbesiktningen är planerad till 2028 och att åren 2029 och 2030 är uppsatta som reservtid.

Aktuell ändring innebär att mängden lakvatten succesivt minskar från dagens nivå tills att sluttäckningen är färdigställd 2030. Efter att tätskiktet börjar anläggas kommer lakvattenmängderna att minska avsevärt. Under perioden fram till 2030 innebär aktuell ändring ett större utsläpp till vatten jämfört med gällande tillstånd.

Utvidgning av ytan för ÅVC

LSR avser att utvidga ytan för dagens återvinningscentral med ytterligare 4 200 m² inom fastigheten Vevstaken 20. Ökningen syftar till att öka trafiksäkerheten vid anläggningen samt underlätta för besökare att backa inom området. Utvidgningen av ÅVC:n innebär mer hårdgjorda ytor inom LSR:s verksamhetsområde och därmed ett ökat internt dagvattenflöde. Området som avses tas i anspråk idag är dock redan hårdgjort men inte asfalterat. Dagvattnet kommer i framtiden att renas vid LSR:s reningsanläggning. Föroreningsinnehållet bedöms inte påverkas av ändringen utan endast volymen. Utan aktuell ändring skulle detta dagvatten släppas till recipienten utan rening.

Dagvatten

Aktuella ändringar avseende dagvatten från hårdgjorda ytor mot Stuverigatan samt tvättvatten innebär ingen förändring gentemot nuvarande verksamhet då systemen avseende rening av dagvattnet och tvättvattnet infördes 2015-12-10. Jämfört med gällande tillstånd innebär aktuell ändring en förbättrad rening och behandling av dagvattnet och därmed minskad belastning på recipienten.

Mot bakgrund av arbetet med sluttäckningen måste även den tekniska lösningen för det norra infiltrationsdiket vid trähanteringsytan omarbetas (jfr. villkor 33). Diket avses tas bort och istället bli en del av ett nytt lakvattendraineringsdike. Delar av dagvattnet från trähanteringsytorna ska ledas om från befintligt infiltrationsdike till det nya lakvattendraineringssystemet som kommer att vara klart vid utgången av 2017. En del av detta dagvatten tas redan upp i det befintliga lakvatteninsamlings-systemet då det är placerat ett par meter bakom det norra infiltrationsdiket.

Sammantaget innebär nämnda förändringar ett ökat flöde till reningsanläggningen. Under 2016 var flödet till reningsanläggningen 73 787 m³ lakvatten samt 17 958 m³ dag- och tvättvatten. Flödet till reningsanläggningen kommer enligt beräkningar att öka med 8 % jämfört med befintligt flöde (2016) efter ÅVC utbyggnad och efter omarbetningen av infiltrationsdiktet vid trähanteringsytan. Samtidigt kommer lakvattenflödet att kontinuerligt minska allt eftersom sluttäckningsarbetet fortlöper. Då sluttäckningen är helt färdigställd bör lakvattenflödet ha minskat till en femtedel av dagens flöde.

Landfill mining

LSR bedömer att det varken är ekonomiskt eller miljömässigt försvarbart att genomföra Landfill mining. Aktuell ändring innebär i sak ingen förändring av LSR:s verksamhet idag, däremot i potentiell framtida verksamhet. Huvudsyftet med Landfill mining var att anlägga en ny deponi inom den gamla som uppnådde kraven för bottenfästning enligt förordning (2001:512) om deponering av farligt avfall.

Miljökonsekvenser

Den ökade sluttäckningstiden leder till större lakvattenmängder och större utsläpp av deponigas mot tillståndsgiven verksamhet, dock ej jämfört med nollalternativet. Mängden transporter avseende massor får anses som marginell mot omgivande trafik och kommer inte att öka mot vad som redan pågår idag då LSR påbörjade insamlandet av massor redan år 2009.

Ansökta ändringar medger framförallt att ett helhetsgrepp kan tas på verksamhetens inverkan på recipienten. I MKBn bedöms och analyseras påverkan från det sammanlagda utsläppet till recipienten av lakvatten, tvättvatten samt olika typer av dagvatten. Resultatet av bedömningen är kortfattat att det i recipienten inte går att se en negativ påverkan av vattnet från reningsanläggningen. Vattnet som når recipienten har genomgått toxicitetstester som inte visar på någon negativ effekt. En bedömning av alla klassade kvalitetsfaktorer i VISS har gjorts och slutsatsen är att ingen kvalitetsfaktor kommer att försämrats till följd av föreslagna ändringar. Ansökt verksamhet bedöms inte innebära en större miljöpåverkan än nollalternativet.

Bolaget har även i komplettering till ansökan redovisat beräknade utsläppta mängder av föroreningar till recipienten där jämförelse har gjorts mellan två scenarier. Första scenariot är om deponin skulle sluttäckas till 2018 (vilket är tekniskt omöjligt). Scenario 2 är ansökt verksamhet med sluttäckning senast 2030, se tabell 2 nedan.

Ämne	Scenario 1 (kg/åren 2018-2030)	Scenario 2 (kg/åren 2018-2030)
BOD	1396	2769
COD Cr	46 186	91 647
TOC	16 974	33 682
NNH-4	1002	1988
N-tot	3899	7736
P-tot	66	132
As	1,58	3,14
Pb	0,27	0,54
Cd	0,023	0,046
Cu	1,22	2,41
Cr	0,86	1,72
Hg*	0,038	0,076
Ni	5,55	11,02
Zn	2,83	5,62
PAH cancerogena*	0,0038	0,0076
PAH övriga*	0,0096	0,0191

Tabell 2. Beräknade halter av näringsämnen, metaller och summa PAH ut från deponin i kg för åren 2018–2030. * Halter över detektionsgränsen har aldrig uppmätts.

Statusrapport

En statusrapport har utförts i enlighet med den metodik som anges i Naturvårdsverkets publikation *Vägledning om statusrapporter*, Rapport 6888 och omfattar en beskrivning av verksamheten (omfattande ÅVC och deponi) såväl som av områdets naturliga förutsättningar och dess historik.

I rapporten anges de relevanta miljö- och hälsofarliga ämnen som identifierats för verksamheten samt de områden där risk för uppkomst av förorening i mark och grundvatten föreligger i händelse av spill eller läckage av dessa ämnen. Vidare anges inom vilka områden dessa ämnen kan förekomma till följd av historisk verksamhet. En konceptuell modell har upprättats med angivna möjliga spridningsvägar och exponeringsrisker samt relevanta skyddsobjekt som kan påverkas av mark- och grundvattenförorening.

Baserat på detta underlag har en miljöteknisk markundersökning utförts inom verksamhetsområdet. Provtagningspunkter har placerats i de områden där det bedöms finns risk för att spill/läckage skulle kunna ske från befintlig verksamhet samt i området kring deponin där det bedömts finnas behov av kompletterande provpunkter som tillägg till det befintliga observationsrör för grundvattenprovtagning som sedan tidigare finns etablerade. Vidare har provtagning även utförts på fastigheten Vevstaken 20 då LSR ämnar ta även detta område i anspråk för verksamhet.

Resultaten av utförda undersökningar visar att det förekommer förhöjda halter av arsenik, bly, kvicksilver, zink och PAH:er i fyllnadsmassorna vid de hårdgjorda ytorna längs med Stuverigatan. Dessa föroreningar bedöms inte vara orsakade av LSRs verksamhet. Risken för tillförsel av ytterligare förorening i framtiden bedöms vara liten då ytorna är hårdgjorda och dagvattnet från ytorna samlas in och renas vid LSRs reningsanläggning. Föroreningsituationen bedöms inte vara platsspecifik eller begränsad till de för denna undersökning aktuella fastigheterna utan liknande halter återfinns i stora delar av det utfyllda industriområdet.

Grundvattnet inom området är konstaterat förorenat. Föroreningarna bedöms härstamma från deponin/lakvattnet, fyllnadsmassorna, intilliggande fastigheter. Grundvattnet uppvisar även påverkan från havsvattnet. Grundvattnet har till viss del påverkats av LSRs verksamhet då det kan ske diffusion mellan deponin och grundvattnet eftersom deponin saknar botten tätning. Det har även konstaterats att det sker ett läckage av lakvatten till grundvattnet. Detta läckage bedöms minska efter hand som sluttäkningsarbetet fortskrider. Det finns även risk för läckage från markförlagda installationer såsom rörledningar. Då grundvattnet är ungefär lika förorenat som lakvattnet bedöms läckage inte utgöra någon nämnvärd påverkan på nuvarande föroreningssituation i området.

LSR arbetar aktivt med att minska risken för spill och läckage av farliga ämnen inom verksamhetsområdet. Förorenade vattenströmmar hanteras resurseffektivt vid anläggningens reningsanläggning för att minimera påverkan på recipient. LSR arbetar aktivt med kontroller, provtagningar och förebyggande åtgärder för att minimera risken för uppkomst av föroreningar. I takt med att sluttäkningsarbetet fortskrider bedöms LSRs påverkan på området minska på grund av minskade lakvattenflöden.

De slutsatser som redovisas i statusrapporten är baserade på de resultat som erhållits efter utförd kompletterande miljöteknisk markundersökning samt utifrån tillgänglig information om tidigare kontroller och provtagningar. Markundersökningens provpunkter har valts utifrån tillgänglig information kring nuvarande och tidigare verksamhet. Vid tolkning och värdering av resultaten finns därmed en osäkerhet i det att det kan ha uppkommit förorening inom områden som nu inte undersökts om verksamheten har förekommit inom andra områden än vad som kommit till kännedom vid rapportens upprättande.

Prövotidsredovisning (U1)

Bakgrund

Efter utgången av tidigare prövotid beslutade länsstyrelsen i Skåne den 14 december 2012 (dnr. 551-20875-2012) vissa slutliga villkor för utsläpp av vatten från avfallsanläggningen, bl.a. villkor 28 enligt vilket:

Dagvatten från hårdgjorda ytor mot Stuverigatan ska genomgå mer långtgående rening än oljeavskiljning och får inte avledas till det kommunala reningsverket. Bolaget ska anmäla till tillsynsmyndigheten när reningsanläggningen tas i drift. Villkoret börjar gälla 15 månader efter att detta beslut vunnit laga kraft.

I beslutet föreskrev länsstyrelsen även prøvotidsvillkoret U1 enligt vilket:

Bolaget ska senast 18 månader efter att reningsanläggningen tagits i drift till tillsynsmyndigheten lämna förslag på slutliga villkor avseende utsläpp av vatten från reningsanläggning för dagvatten.

I beslut den 22 oktober 2015 (dnr. 551-2893-15) ändrade länsstyrelsen villkor 28 på så vis att det började gälla den 12 februari 2016.

Den 10 december 2015 påbörjades avledning till befintlig lakvattenreningsanläggning av det dagvattenflöde som omfattas av U1. Anmälan om driftsättning gjordes till länsstyrelsen samma dag.

Den 18 juli 2017 tillsände bolaget prøvotidsredovisningen, enligt U1, till länsstyrelsen.

Prövotidsredovisningen

Det dagvatten som omfattas av prøvotidsföreskriften uppkommer inom hårdgjorda ytor mot Stuverigatan. Yornas sammanlagda areal uppgår till omkring 4 ha. LSR använder ytorna för hantering av avfall. Dagvattnet från ytorna innehåller i huvudsak föroreningar i form av metaller, vissa kemiska föreningar samt syreförbrukande ämnen. Beroende på nederbördens intensitet kan ytorna på kort tid generera relativt kraftiga flöden.

Följaktligen förutsätter en ändamålsenlig rening av dagvattnet från aktuella ytor dels stor utjämning eller en mycket hög omsättningshastighet i behandlingsanläggningen, dels biologisk rening, dels metallreducerande sedimentering. Bolaget har mot denna bakgrund övervägt och utrett ett flertal olika alternativa tekniker (där ibland anläggande av sedimentationsdammar, tillsättande av aktivt kol, filtrering, kemisk fällning osv.). Emellertid har bolaget kunnat konstatera att den vid anlägg-

ningen befintliga lakvattenbehandlingsanläggningen uppfyller samtliga tekniska krav som behövs för att uppnå en miljömässigt ändamålsenlig dagvattenrening.

Det kan i detta sammanhang nämnas att anläggande av en alternativ reningsanläggning för dagvattnet, vilken skulle uppfylla samtliga tekniska krav för att uppnå en ändamålsenlig rening, är såväl fysiskt omöjligt (bl.a. eftersom erforderliga ytor saknas vid avfallsanläggningen), som ekonomiskt orimligt (eftersom en för ändamålet lämplig reningsanläggning redan finns vid avfallsanläggningen). Bolaget har därför valt att avleda dagvattnet från de hårdgjorda ytorna mot Stuverigatan till lakvattenbehandlingsanläggningen.

Sedan dagvattnet från de hårdgjorda ytorna mot Stuverigatan började avledas till den befintliga reningsanläggningen har det inte kunnat konstateras att föroreningshalterna i det vatten som avleds till recipienten skulle ha påverkats. Detta innebär att reningen av lakvattnet inte negativt påverkats av tillförseln av dagvattnet. Mot den bakgrunden yrkar bolaget att det inte fastställs några särskilda villkor avseende utsläpp av vatten från reningsanläggningen för dagvatten. Utsläpp av dagvatten till recipient ska således omfattas av för verksamheten villkor för utsläpp av behandlat lakvatten till recipient.

INKOMNA YTTRANDE OCH SÖKANDES BEMÖTANDEN

Bemötanden från bolaget och som inkommit som svar på remissinstansernas synpunkter eller yttranden och som i sak kan ses som en komplettering av handlingarna i ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen har inkluderats i beskrivningen av verksamheten och MKB.

Havs- och vattenmyndigheten och myndigheten för samhällsskydd och beredskap har meddelat att de avstår från att yttra sig.

Nordvästra Skånes Vatten och Avlopp AB (NSVA) har framfört bl.a. följande.

NSVA anser att villkor 27 inte fyller någon funktion eftersom LSR inte ska avleda något processavloppsvatten till NSVA. Villkoret bör därför ändras till "Inget vatten

från yrkesmässig verksamhet får avledas till kommunalt reningsverk. Bara sanitärt vatten av hushållskaraktär får avledas till kommunens reningsverk.”

NSVA föreslår även att LSR vart femte år ska göra en inventering av ledningarna inom området för att säkerställa statusen på dessa. NSVA anser att det är viktigt att LSR säkerställer att inga förorenade ämnen kan läcka in genom sina interna ledningar och riskera att nå de kommunala spill- och dagvattenledningarna. NSVA önskar dock att den här frågan behandlas av tillsynsmyndigheten inom ramen för tillsynen.

Därutöver framför NSVA att hantering av dagvatten ska ske i enlighet med Landskrona kommuns dagvattenpolicy. I policyn redovisade värden ska ses som mål att uppnå och inte som kravgräns.

Bolagets bemötande

LSR har inget att erinra mot att villkor 27 ändras så att det framgår att endast sanitärt avloppsvatten får avledas till kommunens reningsverk. Bolaget anser emellertid att det vara tydligare och enklare att uppställa detta krav genom att föreskriva följande lydelse.

27. Endast sanitärt avloppsvatten får avledas till kommunens avloppsreningsverk.

LSR anser vidare att bl.a. mot bakgrund av föroreningssituationen inom anläggningen att det inte föreligger något miljömässigt behov av fastslagen ledningskontroll med så pass korta intervall som NSVA föreslår. Vidare konstaterar bolaget att sådan ledningskontroll fordrar relativt omfattande arbeten och därmed stora kostnader. Med hänsyn till den i bästa fall ringa miljönyttan som den av NSVA föreslagna åtgärden skulle medföra anser bolaget att ett sådant krav i vart fall vore orimligt. LSR instämmer dock i att det är viktigt att tillse att läckage inte sker. Inom ramen för egenkontrollen bedriver bolaget därför ständig tillsyn av anläggningen och därtill hörande infrastruktur. LSR instämmer vidare i att frågan också fortsatt lämpligen hanteras inom ramen för tillsynen.

För att minimera bolagets belastning på det kommunala dagvattennätet (både såvitt avser volymen dagvatten som dess föroreningsmängd) arbetar LSR kontinuerligt med att så långt möjligt avleda dagvatten från verksamhetsytorna för rening i bolagets interna vattenreningsanläggning.

NSVA har replikerat

NSVA anser att det är viktigt att LSR säkerställer att inga förorenade ämnen kan läcka in genom LSRs interna ledningar och riskera att nå de kommunala spill- och dagvattenledningarna. NSVA önskar även att frågan om statusen på bolagets interna ledningsnät styrs av tillsynsmyndigheten i enlighet med miljöbalkens hänsynsregler, försiktighetsmått och kunskapskravet samt i enlighet med egenkontrollförordningen och krav på kontrollprogram.

Bolagets slutliga bemötande

LSR instämmer i att det är viktigt att tillse att läckage inte sker. Inom ramen för egenkontrollen bedriver bolaget därför ständig tillsyn av anläggningen och därtill hörande infrastruktur. LSR instämmer vidare i att frågan också fortsatt lämpligen hanteras inom ramen för tillsynen.

Länsstyrelsen i Skåne län har yrkat följande.

Länsstyrelsen tillstyrker att ändringstillstånd meddelas bolaget vad avser förlängd tid för sluttäckning av deponin samt tillkommande ytor för återvinningscentral. Länsstyrelsen överlåter åt domstolen att bedöma vad som kan anses vara en rimlig tid för att sluttäcka deponin.

Begränsningsvärden:

Länsstyrelsen har framfört bl.a. följande avseende villkor för begränsningsvärden. Länsstyrelsen hänvisar till att bolaget har kompletterat ansökan med förslag på begränsningsvärden för utsläpp av behandlat vatten från avfallsanläggningen. Länsstyrelsen konstaterar att det fortfarande saknas parametrar och att bolagets förslag delvis är högt satta. Länsstyrelsen har föreslagit ett antal nya parametrar bl.a. zink, koppar och krom. Halterna av dessa parametrar i dagvattnet samt i vattnet från for-

donstvädden är högre jämfört med halterna i lakvattnet. Således är det enligt länsstyrelsen rimligt att även reglera utsläpp av dessa med begränsningsvärden.

Länsstyrelsen vill även i sammanhanget särskilt påtala att villkor 16 och 17 i befintligt tillstånd formuleras om så att de utöver behandlat lakvatten även reglerar behandlat vatten från lagrings- och behandlingsytor som används för avfall samt vatten från fordonstvädden. Länsstyrelsen anser att begränsningsvärden enligt tabell 3 nedan ska föreskrivas verksamheten.

Ämne	Halt (mg/l)
BOD ₇	10
TOC	100
TOT-N	15
NH ₄ -N	4
TOT-P	0,3
Oljeindex	5
Arsenik	0,01
Bly	0,003
Kadmium	0,0002
Koppar	0,002
Krom	0,004
Kvicksilver	0,0002
Zink	0,008
Nickel	0,020
PAH _{cancerogena}	0,0005
PAH _{övriga}	0,005

Tabell nr 3: Av länsstyrelsen föreslagna begränsningsvärden för utsläpp av behandlat vatten från anläggningen.

Länsstyrelsen kan efter att ha tagit del av bolagets bemötande vidgå följande:

Länsstyrelsen kan acceptera bolagets slutliga förslag till utsläppshalt av bly, kadmium och PAH_{övriga} (se härefter). Länsstyrelsen vidhåller dock det man yrkat tidigare avseende övriga parametrar och halter och har samtidigt även påtalat följande:

Tot-N:

Länsstyrelsen vidhåller sitt yrkande, daterad 2018-06-01. Det råder en allmän övergödningsproblematik vid kusten. Vattenförekomsten Lundåkrabukten har måttlig ekologisk status på grund av växtplankton och parametern kväve är måttlig. Då utsläppet från verksamheten sker direkt i havet finns heller ingen retention av kväve som kan minska halterna.

NH₄-N:

Länsstyrelsen vidhåller sitt yrkande. Det råder en allmän övergödningsproblematik vid kusten och ammonium är giftigt för vattenlevande organismer. Det finns bedömningsgrund för ammoniak (NH₃-N) i HVMFS 2013:19. Omräkning till ammoniumkväve (NH₄-N) sker genom i föreskrifterna angiven metod. Bedömningsgrunderna i HVMFS 2013:19 är 0,66 µg/l som årsmedelvärde och 5,7 µg/l som maximal tillåten koncentration. Dessa är betydligt lägre än EPAs riktvärden som bolaget i sitt bemötande hänvisar till. Länsstyrelsens förslag på begränsningsvärde 4000 µg/l NH₄-N innebär en NH₃-N halt på 152 µg/l (antaget 20 °C; pH 8). Detta värde överskrider HVMFS 2013:19 bedömningsgrund för årsmedelvärde 0,66 µg/l med 230 gånger. Utsläppsvattnet måste med andra ord spädas ut 230 gånger för att inte utgöra en negativ påverkan på recipienten. De högsta utsläppen som bolaget i sitt bemötande hänvisar till, 10 000 µg NH₄-N/l innebär en NH₄-N koncentration på 381 µg/l NH₃-N/l, vilket överskrider maxgränsvärdet 5,7 µg/l med 66 gånger.

Tot-P:

Länsstyrelsen vidhåller sitt yrkande eftersom det råder en allmän övergödningsproblematik vid kusten. Vattenförekomsten Lundåkrabukten har måttlig ekologisk status på grund av växtplankton och halten fosfor är otillfredsställande på sommaren och måttlig på vintern. Då utsläppet från verksamheten sker direkt i havet finns heller ingen fastläggning som kan minska halterna.

Bolaget har vid bemötande av länsstyrelsens yttranden angående begränsningsvärden framfört bl.a. följande:

När tillståndsmyndigheten fastställer begränsningsvärden måste den ha klart för sig att det finns konkreta åtgärder att vidta i form av skyddsåtgärder eller begränsningar i verksamheten (se t.ex. MÖD 2009:9). Till skillnad från villkor uttryckta som riktvärden måste villkor uttryckta som begränsningsvärden dessutom, som en följd av att överträdelse av begränsningsvärden är omedelbart straffbart, formuleras så att de ger verksamhetsutövaren ett visst handlingsutrymme innan straffsanktion inträder. Annorlunda uttryckt måste det finnas viss marginal mellan begränsningsvärdet och vad verksamhetsutövaren kan väntas klara. Begränsningsvärden ska alltid baseras på de åtgärdskrav som är motiverade utifrån miljöbalkens hänsynsregler där avvägningen enligt främst 2 kap. 3 och 7 § är av största vikt (se t.ex. MÖD 2012:10 och MÖD 2012:21).

Som framgått av utredningen i målet, främst recipientutredningen, har LSR utifrån dels det miljömässiga behovet och rimligheten av krav på ytterligare åtgärder, dels miljökvalitetsnormerna för vatten, föreslagit att nu gällande riktvärden för utsläpp till recipient omformuleras till begränsningsvärden. Som framgår av värdena i nedanstående tabell föreslås i flera fall – trots att värdena alltså omformuleras från riktvärden till begränsningsvärden – nu gällande halter behållas. Eftersom viss marginal måste finnas mellan föreskrivet begränsningsvärde och vad verksamhetsutövaren faktiskt klarar innebär förslaget i de delarna en skärpning jämfört med nu gällande villkor. För någon enstaka parameter måste emellertid nu föreskrivet riktvärde höjas något för att kunna omformuleras till begränsningsvillkor och tillskapa nödvändig marginal. LSR vill i sammanhanget åter klargöra att samtliga föreslagna värden är miljömässigt acceptabla. De föreslagna värdena medför inte heller att miljökvalitetsnormerna för fastställda parametrar påverkas på ett otillåtet sätt (endast för fastställda parametrar kan ju bedömning ske, jfr. t.ex. Mark- och miljööverdomstolens dom den 15 september 2016 i mål nr M 6574-15, s. 19). Mot bakgrund av vad länsstyrelsen slutligt anfört föreslår LSR dock att vissa halter kan skärpas ytterligare något jämfört med vad bolaget tidigare föreslagit.

Nedan följer en redogörelse för gällande samt av LSR ursprungligen föreslagna villkor, länsstyrelsens ursprungliga förslag till villkor enligt tabell 3 ovan och nya

förslag från LSR. Särskild motivering till de av LSR föreslagna villkoren följer efter tabellen för de parametrar där parterna efter kommunikering inte accepterat den andres förslag.

Parametrar	Gällande villkor (mg/l)	Ursprungligen föreslagna villkor, LSR (mg/l)	Villkor länsstyrelsen (mg/l)	Nya förslag på villkor LSR, (mg/l)
BOD7	10	15	10	10
TOC		100	100	100
TOT-N	15	25	15	20
NH4-N			4	
TOT-P	0,5	0,7	0,3	0,5
Oljeindex			5	5
Arsenik			0,01	0,01
Bly		0,006	0,003	0,006
Kadmium	0,0002	0,0005	0,0002	0,0003
Koppar			0,002	0,02
Krom			0,004	0,01
Kvicksilver	0,0002	0,0002	0,0002	0,0002
Zink			0,008	0,02
Nickel		0,03	0,020	0,03
PAH _{cancerogena}	0,0005	0,0005	0,0005	0,0005
PAH _{övriga}	0,005	0,007	0,005	0,007

Tabell nr 4: Av bolaget genomförd jämförelse av gällande och föreslagna villkor för utsläpp av behandlat vatten från anläggningen.

Det bör enligt LSR poängteras att med endast ett undantag (NH4-N) nu accepterar länsstyrelsens önskemål om vilka parametrar som ska omformuleras från riktvärden till begränsningsvärden. Vidare ska klargöras att samtliga förslag avser begränsningsvärden som årsmedelhalter.

TOT-N:

Länsstyrelsen har föreslagit att gällande riktvärdessvillkor rakt av ska tillämpas som begränsningsvillkor. LSR konstaterar att totalkväve är ett ämne som renas i biologiska reningssteg. Reningen är känslig för störningar och t.ex. årstids-variationer i temperatur. Därmed varierar utsläppshalterna. I de fall störningar inträffar åtgärdas dessa omedelbart men på grund av trögheten i systemet (bakterierna i reningsanläggningen kan påverkas av många olika faktorer) kan det ibland ta flera månader för systemet att återställas. Vidare är LSR:s bidrag av kväve till recipienten marginellt och inte ens om anläggningen skulle släppa ifrån sig 20 mg/l (vilket i sig är osannolikt eftersom det inte finns något som tyder på att kvävehalterna skulle

komma att öka jämfört med tidigare) kommer inte detta att negativt påverka varken vattenförekomstens status eller vad som i övrigt är skyddsvärt i recipienten. Därtill bör det bidra till utförande av kompensationsåtgärd som LSR åtagit sig i målet kunna komma att användas till kväverenande våtmark.

Mot bakgrund av länsstyrelsens inställning och förväntad reningseffekt är LSR emellertid berett att sänka sin marginal mellan begränsningsvärde och förväntad utsläppshalt. Bolaget föreslår därför istället att begränsningsvärdet fastställs till 20 mg/l (tidigare 25 mg/l). Ytterligare sänkning skulle medföra att villkoret blir så pass strängt att det riskerar att omedelbart överskridas om störningar uppkommer i reningсанläggningen. Eftersom föreslagen halt inte medför någon negativ påverkan på vare sig vattenförekomstens status eller vad som i övrigt är skyddsvärt i recipienten saknas det skäl för en än strängare villkorshalt. Mot den bakgrunden är det heller inte rimligt att kräva ytterligare rening. Det av bolaget föreslagna begränsningsvärdet medför heller inte någon otillåten påverkan på vattenförekomsten som helhet utifrån Weserdomens krav. Bolaget vill även klargöra att ekologisk status inte utgör gränsvärdesnormer enligt 5 kap. 2 § första stycket första punkten miljöbalken utan s.k. andra normer, vilka regleras i samma lagrumms fjärde punkt. Därför gäller 2 kap. 7 § första stycket miljöbalken vid föreskrivande av försiktighetsmått (MÖD:s dom den 12 juni 2018 i mål nr M 5186-17). Avslutningsvis konstaterar LSR att det är oklart om bolaget ens har faktisk möjlighet att innehålla det av länsstyrelsen yrkade begränsningsvärdet. Redan av den anledningen kan länsstyrelsens yrkade begränsningsvärde för totalkväve inte bifallas.

NH₄-N:

I förordningen (2006:1140) om miljö kvalitetsnormer för fisk- och musselvatten anges ett gränsvärde på 1 mg/l för andra fiskvatten. Aktuell vattenförekomst är inte ett fisk- och musselvatten, utan riktvärdet anges här endast för att fungera som referens för när halter kan förväntas bli skadliga för fisk. Som ytterligare referens kan nämnas att det amerikanska naturvårdsverket (EPA, Environmental Protection Agency) för akut påverkan av ammonium anger 2,9 och 5,0 mg/l med eller utan förekomst av musslor som riktvärde och för kronisk påverkan anges 0,26 respektive

1,8 mg/l. Halterna är medelhalter över en längre tidsperiod. Störst risk för vattenlevande organismer inträffar dock när ammoniumkväve omvandlas till ammoniak som är toxiskt. Detta sker främst sommartid vid högt pH och höga vattentemperaturer. Höga vattentemperaturer är främst ett problem i mindre vattendrag och problemet torde vara av mindre vikt för vattnet från LSR, speciellt som höga halter av ammoniumkväve främst uppträder under vinterhalvåret. Ammoniumkväve är en parameter som kan variera mycket då processen styrs av känsliga bakterier som omvandlar ammoniumkvävet till nitrit och nitrat i anläggningen. Medelhalten ut från reningsanläggningen ligger på 3,4 mg/l (2010–2017). Vid enstaka provtagningstillfällen varierar halten från några få mikrogram upp till strax över tio milligram. I tabellen 5 nedan presenteras årsmedelhalter åren 2010–2017.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
NH ₄ -N (mg/l)	2,2	6,3	1,6	-	-	-	5,2	1,8

Tabell nr 5: Uppmätta årsmedelhalter av ammoniumkväve ut från anläggningen.

Med anledning av vad som ovan anförts kan det konstateras att vattnet från LSR inte medför någon risk för toxisk inverkan på fiskar eller andra vattenlevande organismer i recipienten (spädningen kommer att ge mycket låga halter och redan det utspädda verksamhetsvattnet ligger vid flertalet provtagningstillfällen under de riktvärden som tagits fram). Vad gäller just frågan om spädning kan det särskilt framhållas att vattentransporten genom Lundåkrabukten är drygt 990 m³/s vilket motsvarar drygt 3·10¹⁰ m³/år. Detta innebär att LSR:s utsläpp, om ca 100 000 m³, späds ut omkring 300 000 gånger per år. Utsläppen kommer därmed med god marginal att spädas ut med mer än de 230 gånger som länsstyrelsen menar krävs. Härtill kan föras att hänsyn till utspädning i vattenförekomsten som helhet ska ske vid bedömning av påverkan på miljökvalitetsnormerna för vatten (se t.ex. MÖD:s dom den 30 oktober 2015 i mål nr M 9616-14, s. 25y). Någon risk för otillåten påverkan på miljökvalitetsnormerna uppkommer med andra ord inte heller som en följd av ammoniumkväveutsläppen.

Vidare är den halt som föreslagits av länsstyrelsen så pass låg att LSR inte kan innehålla den som begränsningsvärde. Såvitt avser de rättsliga utgångspunkterna hän-

visar bolaget till vad som anförts ovan under totalkväve avseende bestämmelserna i 2 kap. 7 § och 5 kap. 2 § miljöbalken. Slutligen regleras redan kväveutsläppen till recipienten genom parametern totalkväve. LSR motsätter sig således att också denna parameter regleras. Om domstolen ändå finner att ett villkor för parametern skulle vara miljömässigt motiverat och rimligt kan det konstateras att LSR inte vid äventyr av straffsanktion kan innehålla ett begränsningsvärde som är lägre än 10 mg/l som årsmedelvärde.

TOT-P:

Liksom övriga parametrar har den av LSR föreslagna halten bestämts utifrån recipientens skyddsbehov, gällande miljö kvalitetsnormer för vatten och anläggningens tekniska prestanda. LSR har mot den bakgrunden föreslagit att fosfor som begränsningsvillkor fastställs till samma halt som nu gäller som riktvärde. I enlighet med vad som inledningsvis anförts innebär detta en skärpning i förhållande till nuvarande villkor. Den av länsstyrelsen föreslagna halten är alltför låg för att LSR ska kunna innehålla den med erforderlig marginal innan straffsanktion inträder. Härtill kan föras att också för fosfor är LSR:s bidrag till recipienten helt marginellt. Bolaget vill även påtala med anledning av vad länsstyrelsen framfört vad gäller klassningen av den ekologiska statusen (otillfredsställande på sommaren och måttlig på vintern) att vinter- och sommarparametrarna ska vägas samman för erhållande av kvalitetsfaktorns status (HVMFS 2013:19, bilaga 5, avsnitt 2.3.2). När sammanvägning skett är som framgår av VISS, statusen för kvalitetsfaktorn näringsämnen i vattenförekomsten Lundåkrabukten ”måttlig”. Någon klassförändring sker inte med av bolaget föreslagna begränsningsvärden. Såvitt avser de rättsliga utgångspunkterna hänvisar bolaget även här till vad som anförts ovan under totalkväve och ammoniumkväve avseende bestämmelserna i 2 kap. 7 § och 5 kap. 2 § miljöbalken.

Koppar och krom:

LSR accepterar att parametrarna föreskrivs som begränsningsvärdesvillkor. Bolaget vill särskilt framhålla att de av länsstyrelsen föreslagna villkoren ligger i paritet med bedömningsgrunderna för särskilda förorenande ämnen enligt HVMFS 2013:19 och som alltså ska gälla i vattenförekomsten som helhet (se t.ex. Mark- och miljööver-

domstolens dom den 30 oktober 2015 i mål nr M 9616-14, s. 25). De av länsstyrelsen föreslagna halterna är alltså mycket låga. För koppar är det dessutom den bio-tillgängliga halten som avses. LSR:s halter mäts som totalhalter.

I gällande tillstånd anges för både koppar och krom 0,05 mg/l som riktvärde för den sedimenteringsdamm som inte tagits i bruk (villkor 20). LSR kan tänka sig att omvandla dessa till begränsningsvillkor samt för krom sänka halten till 0,01 mg/l och för koppar till 0,02 mg/l. De föreslagna halterna kan t.ex. jämföras med riktvärden för dagvatten från Göteborgs stad 2013 samt Stockholms län, riktvärdesgruppen 2009, där krom varierar mellan 0,010–0,025 mg/l och koppar mellan 0,010–0,040 mg/l. Det övre riktvärdet åsyftar för båda metallerna större sjö eller hav. Enligt NSVA:s dagvattenpolicy gäller 0,010 mg/l för krom och 0,018 mg/l för koppar. Liksom för övriga förslag följer av i målet redovisad recipientutredning att föreslagna halter för krom och koppar inte medför någon oacceptabel miljöpåverkan. Ingen av parametrarna omfattas av fastställda miljö kvalitetsnormer för vattenförekomsten.

Zink:

Länsstyrelsen föreslår för zink en halt som inte är mycket högre än vad som anges som årsmedelvärde för bedömningsgrunderna för särskilda förorenande ämnen, HVMFS 2013:19 och som ska gälla i vattenförekomsten som helhet (se åter t.ex. Mark- och miljööverdomstolens dom den 30 oktober 2015 i mål nr M 9616-14, s. 25). Även för zink finns ett riktvärdesvillkor i gällande tillstånd om 0,1 mg/l för den sedimentationsanläggning som inte tagits i bruk. Riktvärdet för att undvika långtids-påverkan på akvatiska miljöer anges av kanadensisk miljömyndighet till 0,030 mg/l, akuta och kroniska riktvärden från USA:s motsvarighet ligger ännu högre. Det av LSR föreslagna villkoret ligger under de toxicitetsbaserade riktvärdena. Det föreligger således ingen risk för negativ påverkan på den akvatiska miljön av föreslaget riktvärde. Zink är inte klassad i aktuell vattenförekomst, varför bedömning enligt regelverket för miljö kvalitetsnormer för vatten inte är möjlig (jfr. t.ex. Mark- och miljööverdomstolens dom den 15 september 2016 i mål nr M 6574-15, s. 19).

Nickel:

LSR vidhåller förslag till villkor av de skäl som bolaget anfört tidigare.

Sluttäckning:

Länsstyrelsen har framfört bl.a. följande avseende villkor för sluttäckning.

Länsstyrelsen anser att bolaget är sent ute med att ansöka om förlängd tid för sluttäckning. Utifrån allmänna intressen innebär försenad sluttäckning ökade utsläpp. För att kompensera de allmänna intressena är det därför rimligt att bolaget föreslår åtgärder för ekologisk kompensation inom det avrinningsområde som påverkas av utsläpp från deponin. Om bolaget bidrar till anläggandet av en hektar våtmark när de inte upp i det årliga behovet (jmf. bolagets utsläpp) av kväverening, men förutsatt att våtmarken finns kvar efter sluttäckning, bedömer länsstyrelsen att detta kan accepteras som en kompensationsåtgärd. Länsstyrelsen bedömer att bolagets ekonomiska del i en hektar våtmark skulle vara runt 300 000 kr (exklusive ev. kostnad för mark).

Bolagets bemötande

Bolaget anför att kompensationsåtgärder inte rättsligen kan motiveras utifrån tidpunkt för när ansökan om ändringstillstånd inges. LSR är dock berett att *ex gratia* lämna ekonomiskt bidrag till kompensationsåtgärd med av länsstyrelsen föreslaget belopp, t.ex. till lokalt vattenvårdsförbund, om 300 000 kr. Kompensationsåtgärd som på så vis finansieras ska vara lokal och bidra till att förbättra miljön i recipienten.

Länsstyrelsen har replikerat att de ser positivt på att bolaget är villigt att via ekologisk kompensation kompensera för en del av de ytterligare utsläpp som en förlängd sluttäckning av deponin medför. Länsstyrelsen anser dock att detta måste tydliggöras i form av ett tydligt åtagande från bolaget.

Bolagets har replikerat

Efter underhandskontakt med länsstyrelsen får LSR, i enlighet med länsstyrelsens önskemål, förtydliga att bolaget *åtar* sig att *ex gratia* lämna ekonomiskt bidrag till kom-

pensionsåtgärd med av länsstyrelsen föreslaget belopp (300 000 kr), t.ex. till lokalt vattenvårdsförbund.

Fordonstvätt:

Länsstyrelsen har framfört bl.a. följande avseende villkor för fordonstvätten.

Länsstyrelsen kan godta att vatten från fordonstvätten avleds till den interna vattenreningsanläggningen under förutsättning att utsläppshalterna till recipienten inte blir högre än innan påkoppling till reningsanläggningen skedde samt att fler parametrar regleras med begränsningsvärden enligt ovan.

Bolagets bemötande

LSR hänvisar till det svar som angivits ovan angående begränsningsvärden. Vad gäller halterna ut från reningsanläggningen så har LSR sedan påkoppling skett inte sett någon ökning av halterna ut från anläggningen. Flera av de metaller som förekommer i högre halt i vattnet från fordonstvätten är av sådan karaktär att halterna kan regleras med hjälp av fällning. För mer utvecklade överväganden i frågan hänvisas till i målet ingiven MKB.

Länsstyrelsen har replikerat på ovanstående

Länsstyrelsen vill återigen poängtera vikten av att samtliga relevanta delströmmar ska inkluderas i villkor om utsläppskrav d.v.s. lakvatten från deponin, vatten från de lagrings- och behandlingsytor som används för avfall samt vatten från fordonstvätten. Det är även viktigt att dessa delströmmar renas så långt som möjligt innan sammanblandning sker i den interna reningsanläggningen. Vatten från delströmmarna riskerar annars att endast behandlas genom utspädning. Dessutom finns en risk att den interna reningsanläggningen påverkas negativt. Länsstyrelsen anser därför att ett villkor enligt nedan ska föreskrivas.

- Vatten från fordonstvätt ska renas genom klass 1 oljeavskiljare innan det släpps till det interna reningsverket. Inga kemikalier som stör oljeavskiljarens funktion får tillföras tvätten.

Bolaget replikerar slutligt enligt följande

Som tidigare redovisats i målet sker nedbrytning och rening av olja i reningsanläggningen. Dessutom finns redan oljeavskiljare installerad. Medelvärde för oljeindex i de prover som tagits på utgående vatten från LSR:s fordonstvätt, efter slam- och oljeavskiljning, under 2016 och 2017 (10 prover) är 2,7 mg per liter. En klass I oljeavskiljare ska enligt standard uppfylla en utsläppsgräns på 5 mg opolära kolväten per liter. Detta innebär att LSR:s anläggning redan i nuvarande utformning uppfyller krav som motsvarar den oljeavskiljare som länsstyrelsen nu kräver. En ytterligare oljeavskiljare av det slag som länsstyrelsen kräver skulle därmed endast kunna medföra en mycket marginell tillkommande reningseffekt. Med hänsyn tagen till att nuvarande rening uppfyller de krav som gäller för en klass I oljeavskiljare och i målet presenterade utredningar anser bolaget att det varken föreligger miljömässigt behov eller rimlighet av sådant tillkommande krav.

Angående risken för negativ påverkan på reningsanläggningen får anföras att LSR i dagsläget har renat vatten från fordonstvätten i den interna reningsanläggningen under 2,5 års tid utan att det har påverkat reningsprocesserna negativt. Vidare får bolaget klargöra att kravet i villkorets sista mening bör vara faktiskt omöjligt för bolaget att efterkomma eftersom kemikalierna i vattnet från fordonstvätten härrör från föroreningar på fordonen.

Screening:

Länsstyrelsen har framfört följande avseende villkor för screening. Länsstyrelsen anser att screening av prioriterade ämnen och särskilda förorenande ämnen enligt Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2013:19) om klassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvatten ska ske minst vart tredje år. Vattnets innehåll kan ändras över tid varför en regelbunden kontroll behöver göras. Orsaken till varför länsstyrelsen kräver screening av de prioriterade ämnena och särskilda förorenande ämnena är för att det finns krav på dessa inom vattendirektivet.

Bolagets bemötande

LSR anser mot bakgrund av nu pågående prøvotidsredovisning och i den föreslagna slutliga villkor – vilka motiverats utifrån behovet av recipientskydd och miljökvälighetsnormerna för vatten – att det bör saknas nytta, miljömässigt behov och rimlighet av att i villkor uppställa krav på återkommande screening på det sätt som länsstyrelsen föreslår. Denna uppfattning stärks av att bolaget dels inom ramen för egenkontrollen provtar betydligt fler ämnen än vad som regleras i villkor, dels givetvis följer de krav som följer av NFS 2004:10, varav ett är återkommande karaktärisering av lakvattnet. Vid sådan återkommande karaktärisering ska parametrar som återger lakvattnets egenskaper och innehåll av ämnen som kan orsaka negativa effekter på människors hälsa och miljön fastställas (se 42 § NFS 2004:10). Till skillnad från en generell screening utifrån de prioriterade och särskilt förorenande ämnena som anges i HVMFS 2013:19 är sålunda den karaktärisering som LSR utför i enlighet med NFS 2004:10 anpassad efter lakvattnets egenskaper och innehåll. Den är således mer ändamålsenlig än den av länsstyrelsen föreslagna. Det finns med andra ord inte något krav i vattendirektivet på screening av de ämnen som finns i föreskriften. Förevarande prövning avser slutliga utsläppsvillkor. Kraven bör därför i stället regleras inom ramen för tillsynen.

Prövotidsutredningen U1:

Länsstyrelsen har framfört följande avseende prövotidsutredningen U1.

Länsstyrelsen är positiv till att domstolen prövar frågan om prøvotidsredovisningen avseende villkor U1 i samband med aktuell ansökan om ändringstillstånd. Länsstyrelsen anser till skillnad från bolaget att utsläpp av dagvatten från de hårdgjorda ytorna mot Stuverigatan ska omfattas av utsläppsvillkor.

Bolagets bemötande

Som framgår av ansökan är det även LSR:s uppfattning att dagvatten från de hårdgjorda ytorna mot Stuverigatan ska omfattas av utsläppsvillkor (vattnet från de hårdgjorda ytorna avleds till den interna reningsanläggningen).

Miljönämnden i Landskrona stad har framfört bl.a. följande. Nämnden har inget att erinra mot att villkoret för sluttäckning ändras så att tiden för sluttäckning av depoin ska vara genomförd flyttas fram till 2030-12-31.

Miljönämnden ställer sig dock frågande till att bolaget först ett par år sedan insåg att sluttäckningen inte skulle vara möjlig till 2018-12-31. Bolaget borde ha reagerat på ett tidigare stadium. För att inte om 12 år åter befinna sig i samma situation som nu, är det viktigt att återställningsplan tas fram som översiktligt visar hur hela återställningen är planerad, i vilka etapper återställningen kommer att ske och när dess etapper planeras.

Miljönämnden yrkar därför på ett tilläggsvillkor enligt följande. Senast ett år efter att ändringstillståndet vunnit laga kraft ska bolaget ta fram en återställningsplan/täckningsplan för hela perioden. Täckningsplanen ska följas upp årligen i företagets miljörapport.

Miljönämnden har inget att erinra mot att bolaget utvidgar ytan för dagens återvinningscentral enligt ansökan.

Miljönämnden har inget att erinra mot att provotidsutredningen U1 avslutas och att utsläppen av dagvatten i enlighet med bolagets ansökan ska omfattas av befintliga villkor för utsläpp av behandla lakvatten till recipient. Utsläppsvillkoren bör dock utformas som begränsningsvärden och inte riktvärden.

Statusrapporten beskriver bland annat historik och pågående verksamhet samt förorenings situationen på området. Miljönämnden anser att dokumentet ska kunna läsas separat utan att hänvisningar krävs till andra dokument för att läsaren ska förstå innehållet. Därför borde även de grundvattenprov som tas regelbundet två gånger per år redovisas. I kompletteringshandlingarna hänvisas bara till att analysvaren från tagna grundvattenprover (ett provtagningstillfälle) i statusrapporten motsvarar nivån som den kontinuerliga provtagningen (åtta provtagningstillfällen) utvisat.

Bolagets bemötande

LSR har inte något att invända mot villkorets innehåll i sak, men anser att det mot bakgrund av det allmänna villkoret och den täckningsplan som redan ingetts i målet i anledning av mark- och miljödomstolens kompletteringsönskemål (aktbil. 16 synpunkt 5), bör saknas skäl att också förskriva särskilt villkor i samma fråga på det sätt som nämnden nu föreslagit.

Vad gäller statusrapporten anser bolaget att den har upprättats i enlighet med kraven i 1 kap. 23 § industriutsläppsförordningen samt den metodik som beskrivs i Naturvårdsverkets vägledning (rapport 6688) och EU-kommissionens riktlinjer.

DOMSKÄL**Miljökonsekvensbeskrivningen**

Mark- och miljödomstolen bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller kraven på en sådan beskrivning i 6 kap. miljöbalken i dess lydelse före den 1 januari 2018. Beskrivningen kan därför godkännas.

Tillåtlighet och tillståndets omfattning

Av regeringens proposition 2004/05:129 (En effektivare miljöprövning), s. 94, framgår bl.a. att syftet med bestämmelserna i 16 kap. 2 § miljöbalken var att underlätta för verksamhetsutövare att genomföra angelägna och brådskande ändringar eller utökningar av verksamheten utan att, i enlighet med den praxis som utvecklats, det tillstånd som redan gäller för verksamheten skall behöva ersättas med ett helt nytt tillstånd.

Prövningen av om ändringen kan tillåtas måste naturligtvis ske med beaktande av det slutresultat som verksamheten som helhet får med ändringen. Det är inte möjligt att pröva ändringen isolerat från sitt sammanhang. Om tillståndsmyndigheten finner att det från miljöskyddssynpunkt är möjligt att begränsa tillståndet till att enbart avse en ändring, bör ändringstillståndet få förenas med villkor även för delar av verksamheten som har ett miljömässigt samband med ändringen (enligt 24 kap. 5 § miljöbalken).

Mark- och miljödomstolen finner att gjorda avgränsningar kan godtas och att det inte föreligger något hinder mot det sökta ändringstillståndet p.g.a. ovanstående, de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken eller de grundläggande bestämmelserna för hushållning med mark- och vattenområden i 3 och 4 kap. samma lag. Med de åtgärder som bolaget vidtagit och avser vidta och med de av mark- och miljödomstolen föreskrivna villkoren för verksamheten bedömer domstolen att de totala utsläppen från verksamheten inte strider mot miljö kvalitetsnormerna enligt 5 kap. miljöbalken. Ändringstillstånd ska därför meddelas enligt bolagets yrkande om omfattningen av verksamheten, vilket inte heller någon av de motparter som inkommit med yttranden motsatt sig.

Villkor

Enligt 2 kap. 3 § miljöbalken är en verksamhetsutövare skyldig att utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Enligt 7 § samma kapitel gäller dessa krav i den mån det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Med de skäl som anges nedan anser mark- och miljödomstolen att en sådan avvägning har skett och att olägenhet av väsentlig betydelse för människors hälsa och miljön inte ska uppkomma.

Mark- och miljödomstolen finner därutöver att nedan angivna villkor har ett sådant miljömässigt samband med det ansökta ändringstillståndet som avses i bestämmelserna i 16 kap. 2 § samt 24 kap. 5 § miljöbalken.

Det bör också noteras att verksamheten omfattas av bindande EU-regler i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU av den 24 november 2010 om industriutsläpp, se Kommissionens genomförandebeslut (EU) 2018/1147 av den 10 augusti 2018.

Villkor för Landfill Mining, villkor 13

Då verksamheten inte längre är aktuell finns inget behov av villkoret. Villkoret bör därför tas bort.

Villkor för utsläpp från den interna reningsanläggningen, villkor 16

Villkoret avser utsläpp till recipienten Lundåkrabukten av behandlat vatten från den interna vattenreningsanläggningen dit bl.a. lakvatten, vatten från lagrings- och behandlingsytor som används för avfall samt vatten från fordonstvätten numera avleds.

Lundåkrabukten har av Vattenmyndigheten i Södra Östersjöns vattendistrikt klassificerats ha "måttlig ekologisk status". Vattenmyndigheten har bedömt att god ekologisk status med avseende på näringsämnen inte kan uppnås till 2021. Miljökvalitetsnormen är därför fastställd till god ekologisk status 2027. Vattenmyndigheten har klassificerat den kemiska statusen till "uppnår ej god kemisk ytvattenstatus". Kvalitetskrav är satt som god kemisk ytvattenstatus med undantag för kvicksilver och kvicksilverföreningar samt antracen. Antracen har getts en tidsfrist satt till 2027. Därutöver kan nämnas att större delen av Lundåkrabukten är ett Natura 2000-område och skyddat under både fågel- och habitatdirektivet. Sedan år 2001 är Lundåkrabukten även klassat som ett Ramsarområde.

Av de resultat och de bedömningar som presenterats i ansökan och med beaktande av att bolaget i och med en förlängning av tiden för sluttäckningen kommer att belastas recipienten med en större mängd föroreningar (näringsämnen, metaller etc.) än vad som avsågs vid ursprunglig tillståndsansökan finner mark- och miljödomstolen nedanstående avvägningar skäligen avseende villkor 16, d.v.s. begränsningsvärden för utsläpp av ett antal olika parametrar från den interna reningsanläggningen.

Gällande begränsningsvärdena för parametrarna koppar, krom, zink och nickel kan mark- och miljödomstolen instämma i bolagets bedömning att marginalen för uppmätta värden jämfört med länsstyrelsens förslag på begränsningsvärden blir allt för

snäv. Mark- och miljödomstolen anser att det bör finnas viss marginal eftersom årsmedelvärdet som begränsningsvärde blir omedelbart straffbart. Bolagets förslag till begränsningsvärden bör därför gälla som villkor för dessa parametrar. Det är dock viktigt att bolaget övervakar samtliga delströmmar och tillser så att eventuella tillskott av såväl metaller som andra föroreningar begränsas genom diverse uppströmsåtgärder, så som renhållning av ytor, kontroll av vad som tillförs vid fordons-tvätten m.m., så att belastningen i mängd av dessa ämnen ut till recipienten begränsas.

Av såväl länsstyrelsens yttranden som de av Vattenmyndigheten listade genomförda och föreslagna åtgärderna för att vattenförekomsten (Lundåkrabukten) till år 2027 ska kunna uppnå god ekologisk status framgår att tillskottet av näringsämnen till recipienten måste minska. Vad avser utsläpp av totalfosfor från LSRs anläggning framgår av till ansökan bifogad teknisk beskrivning att uppmätta utgående medelvärdet under åren 2013 – 2017 (då påkopplat dagvatten ingår från och med år 2016) har varierat från 0,15 mg/l som lägst till 0,22 mg/l som högst. Med beaktande av uppmätta utsläppshalter anser mark- och miljödomstolen att bolaget bör med marginal klara av att innehålla det av länsstyrelsen föreslagna begränsningsvärdet, så som årsmedelvärde, om 0,3 mg/l totalfosfor. Mark- och miljödomstolen föreskriver därför ett sådant begränsningsvärde och upphäver samtidigt gällande villkor 17 som avser riktvärde för totalfosfor som månadsmedelvärde.

Vad gäller halten totalkväve, som årsmedelvärde, har den varierat från som lägst 6,6 mg/l och som mest 12 mg/l under samma tidsperiod (2013 – 2017). Mark- och miljödomstolen anser även här, beaktat tidigare uppmätta halter, att bolaget med marginal bör klara av att innehålla det av länsstyrelsens föreslagna begränsningsvärdet, som årsmedelvärde, om 15 mg/l totalkväve ut från reningsanläggningen. Med en regelbunden kontroll av totalkvävehalter i vatten inom och ut från anläggningen bör bolaget även i god tid kunna vidta åtgärder för att förhindra ett överskridande på årsbasis utifall tillfälliga förhöjningar av halterna uppstår.

Med anledning av länsstyrelsens förslag på begränsningsvärde för ammoniumkväve kan mark- och miljödomstolen konstatera att dessa halter har varierat under de år som de har mätts och att det saknas årsmedelhalter för ett antal år (2013, 2014 och 2015). Att fastställa det begränsningsvärde som länsstyrelsen föreslagit utifrån det underlag som för närvarande finns tillgängligt anser domstolen innebära en alltför stor osäkerhet för bolaget. LSR bör därför under en provotid ges möjlighet att utreda hur dessa halter varierar och hur driften av anläggningen kan påverka utgående halter. Därefter bör detta kunna avgöras. Domstolen anser att provotidsredovisningen kan redovisas och avgöras av tillsynsmyndigheten (genom delegation).

Utredningar ska göras i samråd med tillsynsmyndigheten och redovisas för denna senast den 1 mars 2021. Att det kan finnas skäl att begränsa även utsläpp av ammoniumkväve från anläggningen framgår inte minst av att parametern ammoniak (halten ammonium omräknas till halt ammoniak under vissa givna förutsättningar) utgör en bedömningsgrund för särskilda förorenande ämnen i kustvatten och vatten i övergångszon (HVMFS 2013:19). Ammoniak kan såsom påtalats av länsstyrelsen vara såväl akut toxiskt som leda till kroniska effekter för vattenlevande organismer (t.ex. fisk och musslor). Då totalhalten av kväve fastställs som begränsningsvärde i denna dom bedömer mark- och miljödomstolen att frågan om halt av ammoniumkväve i utgående behandlat vatten från denna anläggning vara av mindre betydelse och kan överlåtas till tillsynsmyndigheten enligt 22 kap. 25 § tredje stycket. Mark- och miljödomstolen föreskriver att under provotiden får den utgående halten av ammoniumkväve, i behandlat vatten från avfallsanläggningen, som årsmedelvärde inte överstiga 10 mg/l. Ett värde som bolaget har uppgett att de klarar av att innehålla.

I övrigt är parterna överens om de begränsningsvärden som nu föreskrivs i villkor 16.

Villkor för utsläpp av totalfosfor, villkor 17

I och med att totalfosfor kommer att regleras av villkor 16 finns inget behov av villkor 17. Villkoret bör därför tas bort.

Villkor för sluttäckning av deponin, villkor 24

Mark- och miljödomstolen anser att det är förvånansvärt att bolaget inte tidigare har insett att sluttäckningen inte kommer att kunna ske inom den tid som villkoret avsåg i grundtillståndet och vidtagit åtgärder därefter. Utifrån de faktiska förhållanden som råder nu finner mark- och miljödomstolen dock att det mest ändamålsenliga är att tiden för sluttäckning av deponin trots allt förlängs. Sluttäckningen bör emellertid vara utförd till senast den 31 december 2028. I praktiken innebär det en förlängning med tio år från vad som angavs i gällande tillstånd. Av underlag i målet, inlämnad täckningsplan, framgår att bolaget planerar att sluttäckningen ska vara utförd till den 31 december 2028 men att man har lagt till ett par år som reservtid. Bolaget bör även med beaktande av det man framfört angående tillgång till material, anläggande av tätskikt, sättningar m.m. kunna anpassa sluttäckningen så att den färdigställs till föreskriven tid. Som bolaget angett kommer belastningen på miljön att avta så snart deponin sluttäcks, vilket domstolen ser som angeläget. Vattenmyndigheten har som tidsfrist för att uppnå god vattenstatus i recipienten satt år 2027. Att bolaget genomför en så snabb och effektiv sluttäckning av deponin som det bara är möjligt kommer att bidra till att god vattenstatus ska kunna uppnås. För att tillsynsmyndigheten bättre ska kunna följa upp hur sluttäckningen framskrider anser domstolen att det bör ges ett rapporteringskrav i villkoret.

Villkor för utsläpp till det kommunala reningsverket, villkor 27

Parterna är överens om villkorsformulering. Villkoret ändras enligt bolagets förslag.

Villkor som reglerar utsläpp av vatten från fordonstvätten, villkor 29

Länsstyrelsen har framfört att de anser det befogat att reglera att vattnet som släpps ut från fordonstvätten först ska passera en oljeavskiljare (klass 1) innan det avleds till den interna reningsanläggningen. Likaså anser länsstyrelsen att inga kemikalier som stör oljeavskiljarens funktion får tillföras tvätten. Domstolen anser att villkoret kan utformas enligt bolagets slutliga förslag med det tillägg att vattnet från fordonstvätten ska ledas och renas genom en oljeavskiljare som motsvarar den funktion och de reningskrav som en klass 1 avskiljare uppfyller, vilket bolaget angett att det

redan gör. Domstolen bedömer det tillägg om att inga kemikalier som stör olje-avskiljarens funktion får tillföras tvätten som allt för oprecist.

Villkor som reglerar ytor för hantering eller lagring av trä, villkor 33

Villkoret utformas enligt bolagets förslag. Vilka ytor som berörs framgår av domsbilaga 1.

Villkor i övrigt

Mark- och miljödomstolen anser i övrigt att återkommande ledningskontroll inte behöver regleras i särskilt villkor. Liksom att det inte finns skäl att föreskriva särskilt villkor för screening av prioriterade ämnen och särskilt förorenande ämnen enligt HVMFS 2013:19. Utifrån bl.a. förordning om verksamhetsutövarens egenkontroll (1998:901), krav i NFS 2004:10 samt villkor om aktuellt kontrollprogram ska bolaget löpande kontrollera sin verksamhet utifrån de villkor och den miljöpåverkan verksamheten kan ha. Finner tillsynsmyndigheten behov av utökade undersökningar kan tillsynsmyndigheten förelägga bolaget härom. Mark- och miljödomstolen vill även påtala att tillsynsmyndigheten getts möjligheten att fastställa villkor om kontroll genom delegation.

Av handlingarna i målet framgår vidare att bolaget har åtagit sig kompensationsåtgärder för utsläpp av främst kväve. Enligt 16 kap. 9 § miljöbalken får ett tillstånd förenas med krav på kompensationsåtgärder. Några sådana krav har inte ställts i samband med att tillstånd meddelades 2007. Domstolen ser dessa åtgärder som ett frivilligt åtagande och föreskriver inget villkor härom.

Delegerade frågor

Mark- och miljödomstolen anser det lämpligt att frågan om villkor för utsläpp av ammoniumkväve från den interna vattenreningsanläggningen hanteras av tillsynsmyndigheten enligt skäl som angetts ovan.

Statusrapport

Mark- och miljödomstolen anser liksom bolaget att statusrapporten har upprättats i enlighet med kraven i kap. 23 industriutsläppsförordningen.

Prövotidsredovisning U1

Mark- och miljödomstolen finner att redovisningen såvitt avser villkor U1 som meddelats av länsstyrelsen i Skåne län den 14 december 2012 (dnr 551-20875-2012/551-2893-15) är tillräcklig och att några ytterliga särskilda utsläppsvillkor för utsläppen av dagvatten från de hårdgjorda ytorna vid Stuverigatan än de som redan meddelats i tidigare domar och beslut samt ovan inte föreligger. Därmed avslutas den redovisning som bolaget inlämnat till länsstyrelsen och som efter medgivande från parterna överlämnats till domstolen för avgörande.

Igångsättningstid

För de nya anläggningsdelarna ska en igångsättningstid bestämmas. Domstolen finner att den bör sättas till ett år från det att denna dom vunnit laga kraft.

Verkställighet

Mark- och miljödomstolen anser att det finns skäl att medge yrkandet om verkställighetsförordnande utifrån de skäl som bolaget angett i ansökan.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD 01)

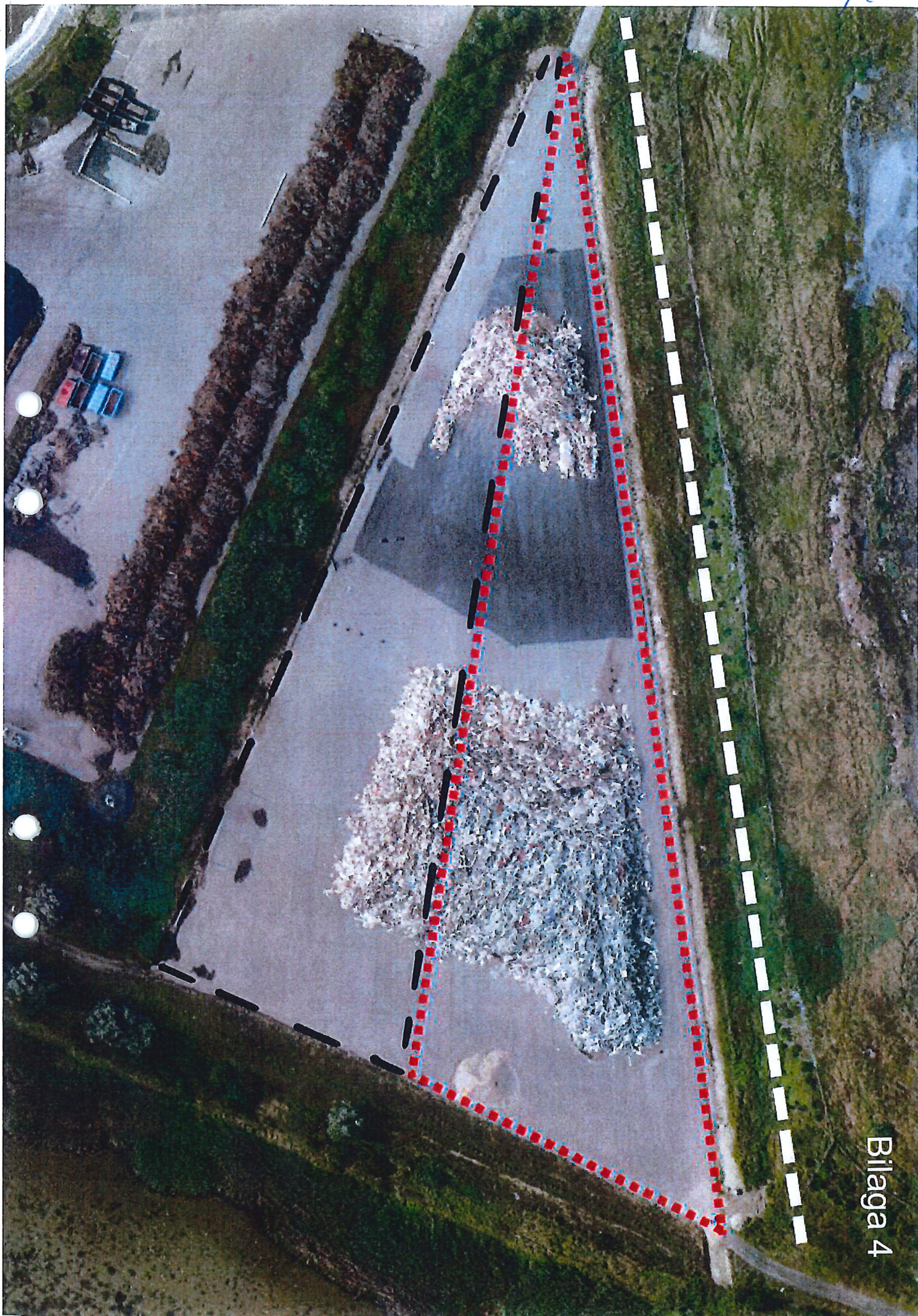
Överklagande senast den 22 november 2018.

Lena Pettersson

Viktor Forsell

I domstolens avgörande har deltagit chefsrådmannen Lena Pettersson, ordförande, och tekniska rådet Viktor Forsell samt de särskilda ledamöterna Börje Andersson och Anders Wetterling.

Hur man överklagar

Dom i mark- och miljödomstol som första instans

MMD-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga inom 3 veckor

Överklaga skriftligt inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.

5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.